

bo 56. hazaérkezett párizsból a magyar mezőgazdasági
küldöttség

tr-Lm La

1968. március 18.

dr. gergely istván mezőgazdasági - és élelmezésügyi minisz-
terhelyettes vezetésével hétfőn este hazaérkezett párizsból a
magyar mezőgazdasági küldöttség. ott tartózkodásuk során megte-
kintették a francia mezőgazdasági gépszalon kiállítását, majd
gyárakban és mezőgazdasági üzemekben mezőgazdasági gépesítési
kérdéseket tanulmányoztak. a küldöttséget a ferihegyi repülőté-
ren kazareczki kálmán miniszterhelyettes fogadta./mti/
--

20.30/Lm

- 40 -

- v é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest. I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. március 19.

bo 1. több mint nusz országból várnak fiatalokat a kisz nem-
zetközi építőtáborába - megállapodások az ifju társadalmi
munkások cseréjére

i di/gk-Lm z8

1968. március 19.

a kisz képviselői és több környező szocialista ország
ifjusági szervezetének képviselői megtárgyalták és a közel-
multban megállapodásban rögzítették az idei cseretáborozások
programját. a tervek szerint a nyári hónapokban 290 egyetemis-
ta és főiskolés - 160 fiu és 130 leány -, valamint 60 közép-
iskolás érkezik hazánkba a szovjetunióból, csehszlovákiából,
Lengyelországból és a német demokratikus köztársaságból. a
vendégek a kisz központi jellegű munkaakcióiban vesznek részt,
a fiuk vasuti rekonstrukción, ut- és csatornaépítkezéseken stb.,
a lányok a mezőgazdaságban, a zöltségtermesztésben, valamint
a gyümölcsösökben dolgoznak majd. látogatásukat, fáradozásukat
hasonló számban és mértékben viszonyozzák a magyar fiatalok.

az egyetemek közötti kétoldalu megállapodások tovább bő-
vítik az ifju társadalmi munkások cseréjét. ezek alapján a
szovjet felsőfoku oktatási intézmények további több mint 400
nállgatója vesz részt 1968-ban a budapesti, a pécsi, a miskolci
stb. egyetemi beruházások munkálataiban. Lengyelországból 60,
a német demokratikus köztársaságból és bulgáriából 20-20 mérnök-
közgazdász-, tanárjelölt érkezik az egyetemi, főiskolai kisz-
szervezetek építőtáborába. ezzel egyidejűleg ugyancsak több
mint 500 magyar fiatal tesz eleget a külföldi testvérintézmé-
nyek meghívásának.

az idén a fiuk számára negyedszer, a lányoknak pedig másod-
szor nyitlik meg a kisz nemzetközi ifjusági építőtábor. ezuttal
augusztus 11 és 24 között badacsonyan, illetve balatonaligán
lagnak és dolgoznak majd a vendégek, akik előreláthatólag 23 or-
szág 74 ifjusági szervezetének tagjait képviselik. a munkában el-
töltött két hét után három nap jutalomüdülés következik. a kül-
földi vendégek a magyar tenger környékén és a fővárosban kapnak
alkalmat arra, hogy megismerkedjenek hazánk természeti szépségei-
vel, történelmi emlékeivel, műkinccselvel./mti/
--

di

- 1 -

bc 2. arany emlékérem józsefváros Legkiválóbb társadalmi munkásainak

i hi/lk-lm zs

1968. március 19.

csaknem 6 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a múlt évben józsefváros lakói - állapította meg a 8. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. az önkéntes segítők, - akikhez a tanácstagok jelentős része és a kiszervezetek is csatlakoztak -, főleg az intézmények épületeinek felújításán, továbbá a parképítésnél és a kerület lakónházainak karbantartásánál dolgoztak. 147 társadalmi munkásnak, akik a Legkiválóbb eremélyt érték el, a kerületi tanács a „józsefvárosért”, elnevezésű aranyérmét adományozta. a kitüntető jelvényeket a tavaszi tanácstagai beszámolókon adják át./mti/

..-

bc 3. husvétii bárány-export és a birka külföldi „rangja,”

i cs/lk-lm ie

1968. március 19.

az állami gazdasági juhászatok idén márciusban és április legelején 75-80 000 élő bárányt adnak exportra. a husvétii bárányszállítmányokat zömmel olaszországba, franciaországba, kisebb részt svájcba küldik. az olasz piac máris 51 vagonos igényt jelzett. különösen kelendő a 20 kilogrammon aluli szopósbárány, de a 25-30 kilós peccenyebárány is gyorsan gazdára talál a piacokon. a szállításokat megkezdték.

amint az állami gazdaságok kereskedelmi irodáján elmondták, a birka „rangja,” főleg a nyugat-európai piacokon magas, és emelkedőben van. a báránypeccenye ára nelyenként két-háromszorosra a marháénak. az exportigény növekedése az állomány fejlesztésére serkenti az üzemet. állami gazdaságok juhászataiban jelenleg 545 000 „őregbirkát,” s ebből 270 000 anyajuhot tartanak számon. a tapasztalatok szerint már a hazai fogyasztói igények is növekszenek: főleg a konyvatechnika fejlesztésétől várható a közeljövőben a birka iránti kereslet erőteljes fokozódása.

/mti/

..-

- 2 -

bc 4. felhívás tiszthelyettes iskolai jelentkezésre

i vt/hné-lm zs

1968. március 19.

a honvédelmi minisztérium tájékoztatása szerint a magyar néphadsereg tiszthelyettes iskoláira jelentkezhetnek mindazok, akik 17. életévüket 1968 augusztus 1-ig betöltik, 23 évesnél nem idősebbek, az általános iskola nyolc osztályát elvégezték, s hivatásuknak érzik a dolgozó nép fegyveres szolgálatát. a jelentkezés feltételei: erkölcsi-politikai megbízhatóság, feddhetetlen előélet, fizikai alkalmasság a katonai szolgálatra, magyar állampolgárság, nőtlen családi állapot. a tiszthelyettes iskolára pályázók jelentkezési lapot a szakmunkásképző iskola igazgatójától, vagy az illetékes kiegészítő parancsnokságtól kapnak. a jelentkezési laphoz sajátkezűleg írt részletes önéletrajzot, születési anyakönyvi kivonatot, a legmagasabb iskolai végzettségről szóló bizonyítványt /szakmunkásképző iskolát végzetteknek az ezt igazoló oklevelet/, valamint erkölcsi bizonyítványt kell mellékelni. a jelentkezési lapot - a mellékletekkel együtt - az illetékes kiegészítő parancsnokságon kell leadni.

a jelentkezők lövész, páncélos, tüzér, légvédelmi tüzér, műszaki, vegyi védelmi, lokátoros, híradó, hadtáp, harckocsi-technikus, gépjármű-technikus, fegyverzeti technikus, vagy repülő-technikus szakra pályázhatnak. a jelentkezési lapon három szakágat jelölnek meg, amelyre felvételüket kérik. a technikus szakokra elősorban azok pályázhatnak, akik azonos, vagy hasonló szakképzettséggel rendelkeznek.

a pályázók közül azokat, akik a követelményeknek megfelelően, 1968 szeptemberében behívják. tiszthelyettes iskolai tanulmányukat a kötelező csapatkiképzés letelével megtartott, eredményes felvételi vizsga után kezdik meg. a felvételi vizsga idejéről a tiszthelyettes iskolák parancsnokságai értesítik a növendék-jelölteket. ugyanonnan kapnak értesítést a vizsga eredményéről.

a tiszthelyettes iskolákon a tanulmányi idő - beleértve a kötelező csapatszolgálatot is - két év. az iskolát sikeresen elvégzett és felavatott növendékek a magyar néphadsereg hivatásos tiszthelyettesei lesznek.

a pályázat beküldésének határideje 1968 május 15./mti/

..-

- 3 -

db 7. a népmeséktől a matematikai logikáig - sokrétű tudományos publikáció az akadémiai kiadó negyedévi tervében

i ms/hné-tm zs

1968. március 19.

az akadémiai kiadó a második negyedévben sok értékes publikációval lép az olvasók elé. különösen gazdag anyaggal jelentkeznek a nyelv- és irodalomtudomány. a jókai kiadás a cikkek és beszédek 4. kötetével, a mikszáth-kiadás az elbeszélések 6. kötetével, valamint a tót atyafiak - a jó palócok című könyvvel folytatódik. érdekes válogatás a kölcsény ferenc kiadatlan írásai című kötet. györfi judit thomas mann magyarországon című tanulmánya a nagy német író hat magyarországi látogatásának szellemi hullámverését ismerteti. a magyar nyelvjárások atlaszának hat köteté közül az első deme lászló és imre samu szerkesztésében lát napvilágot. g. varga györgyi tanulmánya a budapesti köznyelv alakváltozásait ismertette az élő nyelv egyik fontos rétegét mutatja be.

gazdag mese-repertoárt fog össze az új magyar népköltési gyűjtemény most megjelenő három köteté. ámi lajosnak, a kiváló származéki mesemondónak 262 meséjét mutatja be eredeti bájában, a meséket összegyűjtő erdész sándor sokoldalú tudós elemzésével. a magyar és a román folklórisztikai kölcsönhatások vizsgálatára is bő lehetőséget nyújt a békés megyei ménkerék kiváló mesemondójának, vasile gurzaunak kétnyelvű meséit egybegyűjtő könyv, domokos sámuel munkája.

több jelentős műszaki és mezőgazdasági szakkönyv is megjelenik, így simon lászló tanulmánya az alföldi homokhátságok öntözéséről és lettrich edit munkája a kecskeméti tanyavilágról, a falusi lakosság irodalmi érdeklődéséről, igényeiről, az irodalom társadalmi hatásáról és funkcióiról szól n.sas judit emberek és könyvek című tanulmánya, három magyar faluban folytatott szociológiai vizsgálatok eredménye.

a 4. kötet megjelenésével teljessé válik a zádor anna és genthon istván főszerkesztésében készülő művészeti lexikon. a hatkötetes természettudományi lexikonból, amelynek főszerkesztője erdey-gruz tiber, ezuttal az o-tól s-ig terjedő címszavakat tartalmazó v. kötet jelenik meg. régi hiányt pótol ákos károly kislexikona. az új magyar lexikon utánnyomásából az mf-r-betűs címszavakat tartalmazó v. kötet hagyja el a sajtót./mti/

- 4 -

db 5. csapoltják a fenyőfákat

a vid kz/sk-ju ká cz

1968. március 19.

a szeszélyes időjárás miatt, a szokásos időponthoz képest mintegy két héttel később, megkezdtek a bakonyi fenyőfák csapoltását. mintegy 25.000 fenyőfa törzsén végezték el az ehhez szükséges „mütétet”, a fákon ejtett sebek, mivel az őszi vegetáció hosszú, a tél pedig enyhe volt, a hozzáértők szerint az idén az átlagosnál lényegesen több „gyanta-könnyet”, hullatnak majd az atájuk függesztett csarepekbe. a legtöbbször a bakony-szentlászlói fenyvesekből számitanak, ahol a fák életkora meghaladja a 100 évet./mti/

db 6. előkészítetek a jégesőt megelőző módszerek bevezetésére

i tz/gk-ju ie la

1968. március 19.

tárgyalások kezdődtek arról, hogy - egyelőre kísérletképpen - hazánkban is bevezessék, majd szélesebb körben meghonosítsák azt a módszert, amely alkalmas a jégesők keletkezésének megakadályozására.

az előzetes elképzelések szerint - amint erről dr. wirth endre, az országos meteorológiai intézet tudományos munkatársa adott tájékoztatást - a szovjetunióban elméletileg is megalapozott módszerrel, rakétákkal juttatnák fel a jégesővel fenyegető zivatarfelhőkbe az ezüstjodid kristályokat, a jégesők megelőzésének eddig legjobban bevált eszközeit. ezek az apró tizedred milliméteres részecskék ugyanis fenn a magasban szétterülve meggyorsítják a jégkristályok kialakulását, de úgy, hogy jóval nagyobb számú és ennek megfelelően sokkal kisebb jég szemcsék fejlődnek ki, mint a beavatkozás nélkül. az ilyen kis jégkristályok pedig régen ártalmatlan esőcseppekké olvadnak, mire megteszik a hosszú utat a felhőtől a földre. azt, hogy melyik felhőből várható jégeső, a földön elhelyezett radarkészülékek elég nagy valószínűséggel meg tudják állapítani.

/ folyt. köv. /

-5-

bb 6. / előkészületek a 1. folyt./-ju

elsőknek egy körülbelül ezer négyzetkilométeres területen állítanak fel a radarhálózatot és tartanának készenlétben néhány rakétakilövő gépkocsit. számítások szerint egy ekkora terület ilyen „berendezésének„ költsége nem érné el a tízmillió forintot, működése évente egymillió forintba se kerülne, viszont szélső esetben körülbelül évi 50, de átlagot számítva is nozzávetőleg 20 millió forint kár keletkezését akadályozná meg. /mti/

--

bb 8. együttműködés magyar és ndk-beli oktatási szakemberek között
i vt/tm-ju zs cz 1968. március 18.

magyar és ndk-beli szakemberekből munkabizottságok alakultak azzal a feladattal, hogy erősítsék a kapcsolatokat a közoktatás területén, elsősegítsék az iskolák taneszköz-ellátottságának fejlesztését és az együttműködést a tankönyvkiadás területén. a két ország szakemberei közösen tanácskoznak maj például a tanszerek kutatásával kapcsolatos témákról és a tantermek technikai alapfelszereléséről. szerepel az együttműködési programban tankönyvek kölcsönös lektorálása, s a lefordításra és átvételre javasolt pedagógiai művek ajánlási jegyzékének cseréje is. /mti/

--

bb 9. „ hal-költözés,, a szegedi tógazdaságban
a vld kz/sk-ju ká cz 1968. március 18.

a levegő és a vizek felmelegedése után a szegedi tógazdaságban megkezdtek a telettető medencék lehalászását és a népes halállomány kihelyezését a nagy tavakba. kétmilliónégyszáz-ezer pontyot telepítenek át az összesen 2600 holdas tórendszer tágas „ lakosztályaiba,,
/ folyt. köv./

de

-6-

bb 9. / „ hal-költözés,,1. folyt./-ju

az áttetelezés kedvező volt és a korai kihelyezéssel meghosszabbodik a tenyészidő, ami a nagyobb sulygyarapodásban kamatozik meg. a pontyok mellett 35.000 különböző növényevő hal is a medencébe, majd szállító kocsióba és végül a nagytavakba kerül. ezeket két-három éve kapták a szovjetunióból. az akkor mákszem-nagyságu, ugynevezett zsenge ivadékok közül a harmadik nyarasok másfél-két kilósakra, a kétnyarasak pedig 50 dekásra fejlődtek. rövidesen növényevő anyaiakat is kapnak, s a gazdaság ikrakeltető házában áprilisban megkezdik e hasznos fajták mesterséges keltetését. /mti/

--

bb 10. gépkocsiból lopott - másfél évi szabadságvesztés
i bc/gk-ju zs cz 1968. március 18.

ambrus istván, 53 éves autókárpitós a főváros különböző pontjain rakodó tehergépkocsikból egy-egy óvatlan pillanatban ellopta az éppen elemelhető holmikat. a corvin-mozinál például a könyvterjesztő vállalat gépkocsijáról egy csomag könyvet tulajdonított el, s értékesítette. több alkalommal a vezetőfülkékből akatatóskát, zakót emelt ki. fényképezőgéphez és nagyobb pénzüsszeghez is jutott ily módon. egyik akatatóskában vállalati bélyegzőt is talált. a személyi igazolványába beírta, hogy az illető vállalatnál dolgozik, s a bélyegzővel lepecsételte, hogy így munkaviszont bizonyíthatson.

a központi kerületi bíróság ambrus istvánt lopásért, közokirat-namisításért és közvesztélyes munkakerülésért másfél évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

de

-7-

bb. 11. tizennyolc helyen 145 új tanteremmel bővül a szakmunkásképző intézetek hálózata - új tanműhelyek és tanulóotthonok

i sb/tr/ie/gy/la

1968. március 19.

az 1968-1969-es tanévben 11000-nél több fiatal kezd meg a tanulást a szakmunkásképző intézetekben, mint tavaly. a munkaügyi minisztérium újabb iskolák építésével és a régiek bővítésével is készül a fiatalok felvételére. az idén 18 helyen összesen 145 új tantermet kap a szakmunkásképző iskolák hálózata. nyolcvankilenc tantermet a tanév megkezdéséig, 56-ot az év végéig adnak át az építők.

a 18 város és település közül, 13 helyen új szakmunkásképzőintézet épül. a legnagyobb beruházásokra kaposvárotra került sor, ahol a 16 tantermes intézettel együtt 200 személyes tanulóotthon és 200 munkahellyel rendelkező tanműhelyt is építenek. a vegyipar egyik fontos központjában, kazincbarcikán is nagy tanműhelyt kap - 150 munkahellyel - a most épülő 12 tantermes iskola. sok segítséget nyújt a szakmunkásutánpótlás - növeléséhez a kecskeméti 20, az egri 16, a kiskunfélegyházi 12 és a mátészalkai 10 tantermes új iskola is. budapesten, a kevésbé népszerű szakmákra jelentkező vidéki fiatalok elhelyezésére a Vág utcában épül 420 személyes tanulóotthon.

ebben az évben több mint kétszer annyi új tanteremmel bővül a szakmunkásképző intézetek hálózata, mint az előző két évben együttvéve. a szakoktatásban résztvevő fiatalok számának jelentős emelkedése miatt viszont alig enyhül a tantermek zsúfoltsága. az idei beruházások átadásával a korábbi 143-ról csak 141-re csökken az átlagosan egy tanteremre jutó fiatalok száma. több tanterem szükséges az egységes alapképzés és az emeltszintű képzés fejlesztéséhez is. ezért a jövő évi újabb 160, s a következő évre további 150 új tanterem építését irányozták elő./mti/

- 8 -

8.35/e Hc 850

bb. 12. nyolcszáz új lakás épül tapolcán

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. március 19.

házánk egyik legfiatalabb városa, tapolca rohamosan fejlődik. belterületén több régi házat lebontottak, s helyükön modern épületeket emelnek. az idén 72 lakást adnak át rendeltetésének.

a bauxitbányászat központját körvonalazó program új lakónegyed építését irányozza elő. a program szerint a leghamarabb a 150 személyes munkásszálló épül fel, majd két épületben 73 lakást alakítanak ki. a bezárt nógrádi szénbányák dolgozói közül is többen a fiatal városban települnek le. elhelyezésükre a terv szerint 334 lakást építenek 1970-ig.

a város főutcáján megkezdtek egy 150 munkahelyes modern irodaház építését, s hozzáfogtak a város közműveinek korszerűsítéséhez. eddig másfél kilométernyi szennyvízcsatorna épült. az idén 2,5 kilométerrel hosszabbítják meg. az új lakónegyed fűtésére 10 millió forintos költséggel hőközpontot építenek.

tapolca - a már bejelentett társas és magánház építkezésekkel együtt - 1970-ig 800 új lakással gazdagodik./mti/

..

bb. 13. megkezdte a munkát a téglai par

i sb/tr/ie/gy/la

1968. március 19.

a téglai és cserépipari egyesülés tagvállalatainak gyárai a szokásosnál jóval hamarabb befejezték a téli nagyjavítást. átmenetileg néhány gyár március elején hozzáfogott a nyerstégla préseléséhez is, de a hideg miatt újra le kellett állítani a munkát. az előzetes számítások szerint a fagy így is csaknem ötmillió nyerstéglát tett tönkre, a kényszerű várakozás miatt pedig 22 millió félkész téglával kevesebbet készítettek, mint a múlt évben március közepéig.

/folyt. köv./
8.40/gy Hc 850

- 9 -

bb. 13. / megkezdte a munkát... 1. folyt./ gy

az erős éjszakai fagyok elmaradásával most a hét elején megkezdte a téglapréselést az egyesülés 181 gyára. egyelőre naponta mintegy kétmillió téglát préselnek, de a hét végéig hét-nyolc, április elejéig pedig 11-12 millióra növelik a napi termelést.

a téglaegetésben egyelőre nincs kiesés. az iparág ugyanis még a múlt év végén előállított félkész terméket égeti, tavaly pedig a szokásosnál több nyerstéglát gyártott. így az idén március 10-ig kerekén 70 millióval több égetett téglát szállított az építkezéseknek, mint a múlt év azonos időszakában. a hideg télvége okozta termelés-csökkenés majd áprilisban érzeteti hatását, a téglagyárak azonban számos intézkedést tettek, hogy pótolják a félkész termékek hiányát, s az idei előirányzatnak megfelelően 100 millió égetett téglával több falazóanyagot adjanak, mint tavaly./mti/

..

bb. 14. üléspárnákat és háttámlákat így gyártanak poliuretán habból sajjóbabonyban

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. március 19.

öt évvel ezelőtt kezdték meg az északmagyarországi vegyiművekben a poliuretán hab hazai gyártását. a kiváló és egyre keresettebb műanyagból az idén 2 500 tonnát készítenek. eddig tulnyomórészt vékony rétegekben szeletelték fel a műanyaghabot a textilipar részére, az ugynevezett szivacs kabátok bélelésére. ebben az évadban új gyártmánnyal jelentkezik a sajjóbabonyi gyár. a poliuretán habból hazánkban először formaszertí méretre kész üléseket, háttámlákat és kartámasztókat is öntenek, a formagyártáshoz szükséges gépsor egy részét angliából vásárolták, a hiányzó berendezéseket pedig, amelyeket hazai anyagokból is előállíthatnak, itthon készítik el.

az új gépsorral a számítások szerint a második félévben kezdik meg a termelést és elsősorban a jármű- és vendéglátóiparnak gyártanak majd puha és tartós kész üléseket./mti/

..

8.52/e *He 9h*

- 10 -

bb. 15. önálló erdőgazdálkodásra rendezkednek be a balatonfelvidék termelőszövetkezetei

b vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

a balaton-melléki termelőszövetkezeti szövetség javaslatára a terület kollektív gazdasággal önálló erdőgazdálkodásra rendezkednek be. e munka szakirányítására a szövetség erdőmérnököt alkalmaz. az érintett terület 52 termelőszövetkezete, együttesen több mint 15 000 hold erdővel rendelkezik. ennek szakirányítását eddig az erdőgazdaságok látták el, s a költségeket az állam vállalta magára. a mezőgazdasági és ételmezőügyi miniszter rendelkezése szerint az év elejétől az állami erdőgazdaságok csak akkor vállalják a termelőszövetkezeti erdők felügyeletét, ha azok holdanként 30 forintot fizetnek. bár a tanácsadói bér viszonylag alacsony, a termelőszövetkezetek mégis a szövetség javaslatát fogadták el: vállalatyszerű gazdálkodásuk szerves részévé teszik az erdőket is. számításaik szerint így jobban kihasználhatják azokat a melléküzemági lehetőségeket, amelyeket a fa kitermelése és feldolgozása jelent./mti/

..

bb. 16. hét év alatt megháromszorozódott, de még mindig kevés a mezőgazdaság villamosenergiafogyasztása

i tz/tm/ie/gy/la

1968. március 19.

1967 végéig - még nem végleges adatok szerint - a mezőgazdaság - tehát a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, a gépjavitó állomások, stb. - elektromos energiafogyasztása az 1960. évinek 313 százalékára nőtt. 1960-ban ugyanis - amint a magyar villamos művek szakemberei elmondták - a mezőgazdaság 124.4 millió kilowattórát, 1967-ben pedig 390 millió kilowattórát fogyasztott.

ebben az időszakban az országos fogyasztás kerekén 6,5 milliárd kilowattórától 12 milliárd kilowattórára, vagyis körülbelül 80 százalékkal nőtt. Ezt a fejlődési ütemet tehát a mezőgazdaság több mint két és félszeresen haladja /folyt. köv./ mego

8.55/gy *He 9h*

- 11 -

bb. 16. / hét év alatt.... folyt./ gy

ez a nagyon hízogó kép azonban megtévesztő, mert a mezőgazdaság még mindig rendkívül kis mértékben veszi igénybe az elektromos energiát. részese az országos áramfogyasztásból az elmúlt év végén még mindig csak 3,25 százalékot képviselt. ma az ipar az év 8 760 órájában annyi villamos energiát vesz igénybe, amennyit a jelenlegi hálózatot és transzformátorállományt figyelembe véve teljesen egyenletes terhelés esetén 6-7 ezer óra alatt lehetne szolgáltatni. ezzel szemben ez a „kihasználási óraszám”, az állami gazdaságoknál körülbelül kétezer, a termelőszövetkezeteknél pedig mindössze 650 óra - természetesen csak a kifejezetten az ő ellátásukra kiépített vezetékben és transzformátorokban rejlő lehetőségeket számítva.

ennek megfelelően a nemzetközi statisztikában sem állunk jól. az ensz legutóbbi, 1965-re vonatkozó összeállítása szerint hazánkban a mezőgazdasági célra fogyasztott villamosenergia a művelhető terület egy-egy hektárjára számítva 34,2 kilowattóra, szemben például a finnek 110 és az osztrákok 111 kilowattórájával. pedig a jelenlegi magyar villamosenergia-termelés és hálózat a mezőgazdaság minden igényét korlátlanul ki tudná elégíteni./mti/

..

bb. 17. automata vezérlésű kombájnszerű

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

két és félmillió forintos beruházási költséggel vezérlésről irányított automata kombájnszerű építését és felszerelését kezdik meg hamarosan a hajduszoboszlói állami gazdaságban. a szerű óránként 30 tonna gabonát fogad, tisztítja, sőt még fémzárolja is a termést./mti/

..

9.00/gy *ke 935*

- 12 -

bb. 18. súlymérés - ultrahanggal

a vid-szf/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

kocsis béla, az építéstudományi intézet munkatársa, hosszabb ideje kísérletezik az ultrahang súlymérésre történő felhasználásával. elgondolása az, hogy az ultrahang visszaverődési sebességéből következtetni lehet az anyag tömegére. ez a tulajdonsága teszi alkalmassá az ultrahangot arra, hogy például a zárt tartályokban, silókban tárolt anyagfélék súlyát és szintjét is mérjék vele.

a kutató a gyakorlati kísérleteket a lábattani vasbetongyárban kezdte meg. a silókban tárolt cement súlyát, illetve szintjét méri az új módszerrel. a lábattani üzemnek sokat ígér ez a kísérlet, mert az ultrahanggal folyamatosan, akár óránként regisztrálhatják a cementfelhasználást. ezzel egyenletesebbé válik a gyártástechnológia és ez gazdaságosabbá teszi a termelést. a tervek szerint a kísérletek befejezése után az üzem valamennyi cementsilóját ellátják a kocsis-féle ultrahangos berendezéssel./mti/

..

bb. 19. műanyagkutak - a föld alatt

a vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. március 19.

az ózdvidéki szénbányák négy üzeméből naponta mintegy 20 000 köbméter vizet kell a föld alól a felszínre emelni. különösen sok vízzel kell megküzdeni a putnoki és a királdi bányában.

a putnoki bányaiüzem széntelepe fölött két víztartó réteg húzódik. a bányászok megkezdése előtt ezeket meg kell csapolni, hogy az esetleges vízbetörést elkerüljék. az ózdvidéki szénbányák a bányászati kutató intézettel közösen új eljárást dolgozott ki a bányatértség fölötti rétegekben összegyűlt víz elvezetésére. a munkahelyek kialakítása előtt süritett levegős furógéppel lyukakat fúrnak a földfelszín felé, s ezekbe műanyag csöveket illesztenek. a kihyuggatott műanyag csövek, mint kutak működnek.

/folyt. köv./

- 13 -

9.05/e *ke 935*

bb. 19. /műanyagkutak.... folyt./ gy

a 6-36 méteres mélységű kutak a felesleges vizet megfelelő csaprendszer segítségével a bányában kialakított zompokhoz, onnan pedig szivattyúk segítségével a felszínre vezetik. a tervek szerint a putnoki bányüzemben több mint 120 műanyagcsővezetékű „földalatti kutak” építenek a víz kiszívására. hasonló megoldást alkalmaznak a királyi bányában is.
/mti/

bb. 20. mozgó „permetlén-kombinátot”, szerkesztettek bolyban

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

a bolyi állami gazdaságban mozgó „permetlé-kombinátot”, építettek. a 27 000 holdas nagyüzemben évente legalább 10 000 holdat - gabonát, kukoricát, lucernát, komlót és gyümölcsöt - kell vetés előtt vagy után permetezni. a nagy mennyiségű permetlé elkészítése, helyszínrre szállítása, gépekbe töltése eddig sok emberi erőt kötött le. pálfy endre főmérnök tervei alapján megszerkesztett „keverőkombinát”, alaposan leegyszerűsíti a műveletet. egy közuti pótkocsira három tartályt szereltek fel: az egyikben keverik az ugynevezett törzsoldatot, a másik két - négy-négy köbméteres - tartályba készüül a lé. a hozzájuk csatlakozó szivattyúk veszik fel a vizet a határban levő vizelő helyekről, illetve töltik át a kész permetlevet a gépekbe. az egész mechanizmust egy diesel-motor hajtja. a „keverőkombinátot”, a legkülönbözőbb permetezési kombinációkhoz fel lehet használni. előnye az is, hogy a keverés gyorsan és az oldódás tökéletesen történik, s az egész műveletet egyetlen személy irányítja. a berendezéseket hordozó pótkocsit - a nagy terhelés miatt - természetesen át kellett alakítani: a rugózatát megerősítették és dupla kerekekkel látták el. a gazdaságnak még öt ilyen mozgó „permetlé-kombinátot”, van szüksége, hogy folyamatosan el tudja látni anyaggal harminchat permetező gépét.
/mti/

9. 15/gy He 95

- 14 -

bb. 21. a gyártó-berendezést még szerelik, de hat országból már megrendelték a műanyaggal bevont vashuzalt

a t szf/gg/ká/gy/cz

1968. március 19.

a salgótarjáni kohászati üzemekben most szerelik a milánói covema cégtől vásárolt műanyagbevonó berendezést, de a piackutatás eredményeként eddig már hat országból, hollandiából, svédországból, jugoszláviából, a szovjetunióból, az NSZK-ból és szudánból érkezett nagyobb megrendelés salgótarjánba műanyagbevonatu vashuzalra.

a műanyagbevonatu vashuzal iránt igen nagy a hazai érdeklődés is. a kísérletek ugyanis igazolták, hogy az új termék a mínusz 45 és a plusz 50 fokos meleget is jól bírja. ellenáll a permetlevelek hatásának, szakítószilárdsága is figyelemre méltó. a hazai és külföldi igény máris több, mint amennyit a hamarosan üzembe helyező berendezés termelni képes.
/mti/

bb. 22. nagyteljesítményű poreszivó rendszert szerelnek fel a lábattani cementgyárban

a vid-szf/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

a lábattani cementgyárban az egyik legporosabb munkahely a csomagoló, ahol óránként több ezer zsákot tölt meg és zár le automatikusan a csomagológép. közben nagymennyiségű cementpor szóródik szét a levegőben. a többemeletes üzemépületben működik ugyan egy elszívó berendezés, de ez a töltőgép közvetlen közelében nem képes megtisztítani a levegőt.

a gyár műszaki gárdája ezért olyan nagyteljesítményű elszívó berendezést tervezett, amelyet közvetlenül a csomagológép fölé szerelnek fel. a portalanító szívó torkai a zsáktöltő környezetében teljesen pormentesítik a levegőt és depressziót képezve folyamatosan lehetővé teszik a tiszta levegő beáramlását.

/folyt. köv./
9.25/gy He 95

- 15 -

bb. 22. /nagyteljesítményű.... 1. folyt./ gy

az új porelszívó berendezést házilag készítették el a gyár műhelyében, s csupán a szerelését bízták külső vállalatra. Üzembehelyezésével megjavult a régi portalanító hatásfoka is. Így nemcsak a nőket foglalkoztató csomagológép környékén, hanem az egész épületben tisztább, egészségesebb lesz a levegő./mti/

bb. 23. új libakeltető komádiban

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

a komádi bihar népe termelészövetkezet és a baromfiipari országos vállalat együttműködésével felépült és megkezdte működését az ország egyik legkorszerűbb libakeltető állomása. Jelenteg 35, később pedig 50 gép kelteti a vidék tenyésztőinek a kislibákat. A 10 millió forintos beruházási költséggel felépült és felszerelt állomás egész tisztán libatenyésztésének központja lesz./mti/

bb. 25. zala megye új exportcikkek: a szárított hagyma és az aszalt alma

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

a gyümölcsstermesztésben az országban második helyen álló zala megye az idén új exportcikkkel - aszalt almával - jelentkezett a piacon. A mék komáromi telepén felállított szárítóüzemben 90 vagon almát dolgoznak fel, amiből 100 000 kiló aszaltgyümölcsöt készítettek. műanyag-tasakokba csomagolva szállították külföldre a terméket. A nagy kereslet kielégítésére idén ősszel újabb szárítóüzemet állítanak fel, s megkétszerezik a termelést. A mék komáromi telepén egy hét óta alma helyett finomra vágott hagymaszeleteket raknak a szárító tálcákba. Szárított vöröshagymát ugyancsak első ízben készítenek. A száraz, fóliába csomagolt vöröshagymát a szomszédos ausztriába és nyugat-németországba szállítják./mti/

9.35/gy ~~10~~ 45⁵

- 16 -

bb. 24. „nyitott láncu”, automatika vezérli majd a péti nitrogénműveket

vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. március 19.

a péti nitrogénművekben, ahol a folyamatban levő nagybővítés során közép-európa legnagyobb nitrogén műtrágyagyárát alakítják ki, az üzemvezérlés munkájának nagyrészt automatákra bízzák.

a „főszerep”, az elektronikus számítógépé, amely a matematikusok és a vegyészmérnökök programja szerint veszi ki részét az üzem irányításából. A számítógépes vezérlésű rendszerben 200 olyan műszaki adatot vesznek figyelembe, amelyek mindenkor jellemzőek az üzemrészek munkájára. A gyártelepen elhelyezett mérőberendezések észleléseit, a központi vezérlőterembe továbbítják, ahol a péti gyártás egyik agyközpontját, az adatgyűjtőt helyezték el. A datalogernak elnevezett berendezés összesíti a beérkező adatokat, amelyeket telex-berendezéssel az elektronikus számítógép budapesti központjával közölnek.

a péti gyártelep ugyanis nem kap külön elektronikus számítógépet, mert nem tudná megfelelően kihasználni. A budapesti elektronikus számítógép dolgozza majd fel a jelentést, ezután visszaadja „véleményét”, pétre külön megjelölve, hogy hol kell beavatkozni a gyártásfolyamatba.

a szakemberek már eldöntötték, hogy ugynevezett nyitott láncu automatákra bízzák a péti üzemet. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a számítógép utasításait legtöbbször a kezelőszemélyzet kézi szabályozással hajtja végre. A vegyészek számára ilymódon „nyitott”, a lehetőség a beavatkozásra, ellentétben a zárláncu rendszerrel, amelyben kizárólag önműködő berendezések dolgoznak és sehol sincs mód az ember által eszközölt kézi korrekcióra.

a péti üzemben már felszerelték a datalogert./mti/

9.40/gy 10¹⁵

- 17 -

bb. 26. orosz nyelvtanárok utaztak a szovjetunióba

k vt/tné/gy/cz

1968. március 19.

kedden reggel husz orosz-szakos pedagógus - középiskolai tanár, valamint egyetemi oktató - utazott moszkvába. a magyar-szovjet kulturális egyezmény 1968. évi munkaterve alapján hat-hetes tanfolyamon vesznek részt, hogy továbbfejlessék, tökéletesítsék orosz nyelvtudóikat. ebben az esztendőben összesen 180 orosz-szakos nyelvtanárunk részeseül hasonló továbbképzésben a szovjetunióban./mti/

bb. 27. országos tanácskozás a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmunkásképzés problémáiról - szélesebb körű alapképzés, szakmák összevonása, új szakmák - még sok sok a szabad férőhely a szakmunkásképző iskolákban

t cs/tné/gy/cz

1968. március 19.

a mezőgazdasági, élelmiszeripari és erdészeti szakmunkásképző iskolák igazgatói kedden a mezőgazdasági és élelmiszeripari minisztériumban országos értekezleten tárgyalták meg a szakmunkásképzés problémáit, a beiskolázás időszerei feladatait. dr. szücs kálmán, a kém szakoktatási főosztályának vezetője tájékoztató előadásában elmondta: a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, és az erdészet gyorsiramu fejlődése alapján a szakmunkásképzésben olyan változtatásokat kell eszközölni, amelyek lehetővé teszik a szélesebbkörű szakmai alapképzést, s így elősegítik a folyamatos foglalkoztatást. a múlt évben elkezdődött és az idén befejeződő üzemi vizsgálatok, amelyek a betanított szakmunkásképzés egész területére kiterjedtek, a különböző szakmák tartalmi felülvizsgálatát célozzák. a vizsgálatok értékelése alapján sor kerül majd egyes szakmák összevonására, a közös szakmai alapképzés bevezetésére, továbbá új szakmák kialakítására, esetleg egyes szakmák megszüntetésére is. az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése során kiszélesedő üzemi tevékenységből adódó különleges szakmunkás munkakörök ellátására, az új technika és technológia alkalmazására, valamint a már megszerzett ismeretek állandó korszerűsítése érdekében az eddiginél szélesebbkörű továbbképzési lehetőséget kell teremteni.

/folyt. köv. He

- 18 -

10.50/gy 1120

bb. 27. / országos tanácskozás..... 1. folyt./ gy

a továbbképzés új rendszerében - a széleskörű alapképzés adta lehetőségek alapján - biztosítani kell rövidített úton második szakma vagy szakmák megszerzését, továbbá az egymásra építhető ugynevezett rokonszakmák között ugyancsak rövidített idő alatt a kiegészítő szakmák megszerzését. a tartalmi változások és a képzés korszerűsítése mellett fokozott gondot kell fordítani az oktató-nevelő munka színvonalának állandó emelésére. ennek érdekében hamarosan megszervezik a szakmunkásképző iskolák nevelő-testületének rendszeres komplex alap- és továbbképzését.

az előadó végül ismertette az ideai beiskolázási terveket és az eddigi jelentkezések eredményét. közölte, hogy a mezőgazdaságban a tanulók számát - az üzemi igények alapján -, valamint az illetékes irányító szervek javaslatának megfelelően ez évre 6 200-ban állapították meg. a demográfiai hullám lehetővé, s egyúttal szükségessé teszi, hogy az üzemek a szakmunkás-szükségletük kielégítését kissé előbbre hozzák, minthogy 1970-től a végző nyolcadik osztályos tanulók száma igen nagymértékben csökken. ezért a hatezer-kétszáz fős igényen felül további 800 tanuló részére adják meg idén a mezőgazdasági szakma-tanulás lehetőségét, kihelyezett osztályok szervezésével. az erdészeti szakmában 180 első osztályos tanulót vesznek fel. a tanulók oktatására ez évben az átszthalmi szakiskola átalakításával nyílik lehetőség, így a 3 éves képzésre való áttérést zökkenő nélkül hatják végre. az élelmiszeriparban 1 600 szakmunkás tanulót vesznek fel a trösztök és az országos vállalatok, valamint a tanácsok igénye alapján.

az eddig beérkezett statisztikai adatok szerint az elsődleges jelentkezés az említett ágazatokban nem volt kedvező: a 7 980 férőhelyre csupán 4 400 fő jelentkezett. különösen a növényvédő-gépész, továbbá a sertéstenyésztő, a gyümölcsstermesztő, a szőlőtermesztő, valamint a sütőipari, a molnár és a husipari szakmákra várnak még sok jelentkezőt a szakmunkásképző iskolák.

a rendszeresített felnőttképzés eredményeként jelenleg kerekén 70 000 szakmunkás és 100 000 betanított munkás dolgozik a mezőgazdasági nagyüzemekben. megállapítható, hogy ez a 170 000 szakmailag képzett dolgozó nagyban hozzájárult a mezőgazdasági nagyüzemek termelési rendezésének kialakításához, megszüntetéséhez és a gazdaságos termelés megszervezéséhez.

/folyt. köv./

10.55/gy He 1120

- 19 -

bb. 27. / országos tanácskozás.... 2. folyt./ gy

a felnőttek képzése azonban csökkenő tendenciát mutat: 1966-ban még 6 350 főt képeztek ki, tavaly pedig már csak 4 350-et. a tervek szerint ez évben 2 000 fő szerez szakmunkási képesítést. az iskolakapacitást, valamint az 1970 után rendelkezésre álló ifjúsági létszámot felmérve megállapítható, hogy az ifjúsági képzés csupán a kiöregedés pótlására lesz elegendő. a felnőtteket tehát továbbra is a jelenleginél nagyobb létszámban kell évről-évre képezni.

a tájékoztatás után a szakmunkásképző iskolák igazgatói vázolták helyi tapasztalataikat, javaslatokat tettek a szakmunkásképzés színvonalának emelésére, az időszerű problémák megoldására./mti/

..0

bb. 28. tavaszi „égi zene,, szeged felett

vid-kz/tné/ká/gy/cz

1968. március 19.

hétfőn a késő esti órákban, éjjél tájban az ideai első igazi tavaszi zivatar vonult át szeged felett. a gyakorta ismétlődő villámlások bevilágították az egész várost s az erős égzengést sűrűn hulló és az aszfalton nagy buborékokban szétpattanó záporcseppek kísérték. a háromnegyedórás tavaszi zivatar végigvonulása idején kellemes, langyos volt a levegő, annak ellenre, hogy óránkénti 80 kilométeres erősségű széllelkéseket mértek a meteorológiai intézet szegedi állomásán. az első tavaszi zivartartól délről beáramló, óceánikus eredetű meleg légtömegek idézték elő./mti/

..

bb. 29. martinszky jános 85 rajzával gyarapodott a pécsi modern képtár

vid-fm/gk/ká/gy/cz

1968. március 19.

a több mint kétezer képzőművészeti alkotást őrző pécsi modern képtár martinszky jánosnak, a mohácson élt kiváló festőművésznak 85 rajzával gazdagodott. az 1949-ben elhunyt mester, az „európai iskola,, elnevezésű, modern irányzatot követő képzőművész-csoporthoz tartozott. az értékes grafikai gyűjteményt martinszky stefánia, a művész nővére ajándékozta a janus pannonius muzeumnak./mti/

..

11.35/gy

- 20 -

si

bb. 30. küldöttgyűlések a termelőszövetkezetek területi szövetségeiben - napirenden az ágazati együttműködés és a közös értékesítés

i cs/gk/le/gy/cz

1968. március 19.

a termelőszövetkezetek területi szövetségei országsszerte küldöttközgyűléseket tartottak az 1967. évi tapasztalatok, illetve az ideai munkaterv és az időszerű érdekképviseleti tennivalók megtárgyalására. a küldöttgyűlések napirendjén szerepelt többek között a tagszövetkezetek azonos érdekű és azonos jellegű ágazatainak szorosabb együttműködése, a sertésprogram végrehajtását célzó közös telepek, hizlaldák létesítése, a termelési ágak többségét érintő közös értékesítés célszervi megszervezése. az ország északi és nyugati erdős tájain az erdőgazdálkodás korszerűsítéséről, a faanyag-hasznosítás fejlesztéséről is tárgyaltak. számos helyen megvitatták a tsz-közi vállalkozások létesítését segítő, a termelőszövetkezetek országos tanácsa által nemrég kidolgozott alapszabálymintát, és számos - főleg építőipari - közös vállalkozás szervezésére tett javaslatot./mti/

ek

..

bb. 31. menetrendszerű pontossággal érkeztek meg a gólyák előőrsei

vid-kz/tné/ká/gy/cz

1968. március 19.

„átlépték,, a déli országhatárt a gólyák előőrsei. az első csapat kedden „landolt,, a fekete-víz mentén. ez a táj - a lápos, ligetes ormánság - hazánk egyik legsűrűbben „lakott,, gólyás vidéke: legalább száz fészket tartanak nyilván a környéken. a hosszú repüléstől kifáradt, lesóványodott madarokról nyáriás zápor verte le az „ut porát,, de még ez a vizes fogadtatás sem rontotta el kedvüket. „betájolták,, magukat, szétszéledtek az ormánságban és vidám kelepeléssel elfoglalták a kéményekre, fákra rakott fészkeiket. a verőfényes, meleg időben nyomban hozzáfogtak a lakásuk tatarozásához, nagytakarításához. a gólyák érkezése különben a „madár-menetrendnek,, megfelelően történt. sok évtizedes megfigyelés szerint ugyanis józsefnap táján népesülnek be az ormánsági fészkek. az idén napnyi pontossággal érkeztek meg a gólyák. feltehetően a nyugodt, meleg - viszonylag kiegyensúlyozott - márciusi időjárásnak köszönhető, hogy a gólyákhoz hasonlóan valamennyi madárfaj „betartja,, a tavaszi vonulás hagyományos „menetrendjét,,./mti/

..

12.10/e

- 21 -

si

bb. 32. meghalt vásárhelyi istván, a bükk tudósa

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

hosszu betegség után, 79 éves korában elhunyt vásárhelyi istván, herman ottó egykori tanítványa, a bükk öreg tudósa. a híres szakember életében több mint 800 cikket publikált. gazdag munkásságát tíz kötetben adta közre, a napokban jelent meg a harcsa című monográfiája, kiadás alatt van a róka monográfiája, valamint borsod-abauj gerinces faunája című könyve. fennmaradt gyűjteményei - köztük a mintegy félmillió darabot számláló híres csigagyűjtemény - szinte felbecsülhetetlen értékűek. a tudóst hamvasztás után, végakarátának megfelelően a hámosi temetőben, egykori mestere, herman ottó sírja közelében helyezik örök nyugalomra./mti/

bb. 33. időjárásjelentés

tné/gy/

1968. március 19.

a meteorológiai intézet jelenti kedden déltben:

változékony idő

az atlanti óceánról egymást követő hullámokban erős szelekkel különböző hőmérsékletű és nedvességű levegő áramlik szárazföldünk fölé. hatására európa-szerte változékony az időjárás. többfelé esik az eső, helyenként zivatarok keletkeznek. a szovjetunió európai térségében nagy területeken havazik. a hőmérséklet a balkán-félszigeten és kelet-európában 4-8 fokkal magasabb az évszaknak megfelelő értéknél, máshol általában megegyezik azzal.

házáinkban hétfőn felhőátvonulások voltak. az északnyugati szél helyenként viharossá fokozódott. többfelé esett az eső. a késő esti órákban néhány helyen zivatar is keletkezett. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában a csapadékyom és 6 milliméter között váltakozott, de a délkeleti megyékben 9-14 millimétert is mértek. napközben a hőmérséklet 12-17 fokra emelkedett. ma hajnalra a nyugati határszélen mínusz 1- mínusz 2, máshol plusz 1- plusz 7 fokra hűlt le a levegő. délelőtt országsszerte változóan felhős, helyenként szeles, enyhe idő volt. néhány helyről újabb esőt jelentettek.

/folyt. köv./
12.55/gy

- 22 -

de

bb. 33. /időjárás.... folyt./ gy

a hőmérséklet 11 órára 9-11 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 9,4 fok volt, a sokévit átlagnál 3,1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, nem változik.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, többfelé eső, egy-két helyen zivatar. élénk, időnként erős, helyenként átmenetileg viharos nyugati, északnyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 10-15 fok között.

a duna vízállása budapestnél 237 centiméter./mti/

..

bb. 34. autóbusszjárat debrecen és ó-tátrafüred között

vid-szf/tné/ká/gy/cz

1968. március 19.

a debreceni 6-os számú autóközlekedési vállalat a nyár elejétől kezdve rendszeres autóbusszjáratot indít a magas tátrába. úgy tervezik, hogy hétfőn, szerdán és pénteken a kora reggeli órákban indul debrecenből a menetrendszerinti járat s másnap este érkezik vissza. a járat a debrecen-miskolc-tornyosnémeti, kassa-eperjes-poprád-ó-tátrafüred útvonalon közlekedik./mti/

..

bb. 35. új létesítmények a déldunántuli határállomásokon

vid-szf/sk/ká/gy/cz

1968. március 19.

a jugoszláviával szomszédos déldunántuli határállomások évről-évre nagyobb vasúti forgalmat bonyolítanak le, ezért a máv pécsi igazgatósága jelentősen fejleszti vonalait a közlekedés zavartalanabb, gyorsabb lebonyolítására. gyékényesen folytatják a többévre tervezett korszerűsítést. eddig három új vágányt építettek, s átalakították az állomás bejáratát. lejtős kihúzóvágányt is lefektettek. somogyszob előtt három kilométeres szakaszon vonalkilgazitással új pályát építenek, murakeresztúron víz- és csatornahálózat épül, majd azt követően új élőállat kezelőhelyet rendeznek be az állomáson. magyar-széken a kereskedelmi szolgálat teendőinek jobb ellátására korszerű vágányhidmérleget állítanak fel./mti/

..

13.40/e

- 23 -

de 1457

bb. 36. közlekedési balesetek

1 fe/hné/zs/gy/cz

1968. március 19.

a vas megyei kám községben molnár Antal, 63 éves tsz-nyugdíjas kerékpárjával szabálytalanul kanyarodott és összeütközött egy motorkerékpárral. molnár Antal sérüléseibe a helyszínen belehalt, a motorkerékpáros - pintér György, 22 éves esztergályos - súlyosan megsérült.

tilos jelzésnél ment át az uttesten a 13. kerületben a Váci ut és a Róbert Károly körut kereszteződésében Micsányi Ilona, 80 éves nyugdíjas és egy személygépkocsi elütötte. Micsányi Ilonát súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

bb. 37. emberáldozatot követelt a szélvihar

1 fe/hné/zs/gy/cz

1968. március 19.

a heves megyei noszvaj községben a helyi termelőszövetkezet tanyaközpontjában az erős szélvihar lesodorta az épülő gépműhely tetőszerkezetének egy részét, amely rázuhant a közelben dolgozó Sánta Bertalan, 58 éves és Móré Béla, 59 éves tsz-tagokra. Sánta Bertalan sérüléseibe belehalt, társa életveszélyes sérülést szenvedett. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

bb. 38. megölte anyósát

1 fe/hné/zs/gy/cz

1968. március 19.

a pest megyei rendőrfőkapitányság emberölés büntette miatt eljárást indított Csaholczi Sándor, 28 éves, büntetett előéletű, betanított munkás ellen. Csaholczi Sándor, a szabadság ut 17. szám alatti lakásán szóváltás közben baltával többször fejbevágta anyósát, Bára Henrikné, 75 éves nyugdíjast, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a rendőrség Csaholczi Sándort előzetes letartóztatásba helyezte./mti/

13.55/gy

- 24 -

bb. 39. megszólalt az autó riasztó-berendezése - elfogták a tettest

t fe/hné/zs/gy/cz

1968. március 19.

az Erzsébet-híd alatt parkírozó fiat gyártmányú gépkocsit kedden a hajnali órákban feltörték. az autó kifosztására a tettesnek nem maradt ideje, mert megszólalt a riasztó-berendezés. a rendőrség a kigyó utca felé menekülő férfit Szász János, 20 éves büntetett előéletű budapesti lakost elfogta és előállította. Szász bevallotta, hogy előzőleg több fiat-gyártmányú kocsit már feltört és kifosztott.

az Erzsébet-híd alatti kocsit egyébként a népszerű színész-házaspár, Kozák László és Lorán Lenke tulajdona. rövid időn belül immár másodszor kísérelték meg felnyitni, de hála a riasztó-berendezésnek, mindkét esetben rendőrre került a tettes.

Szász János ellen - előzetes letartóztatás mellett - büntető eljárást indított az 5. kerületi rendőrkapitányság./mti/

bb. 40. husz éves az egészségügyi világszervezet - április 7 : egészségügyi világnap

t pr/hk/-s zs

1968. március 19.

husz évvel ezelőtt, 1948. április 7-én alakult meg az egészségügyi világszervezet /who/. az évforduló alkalmából kedden a magyar sajtó házában dr. felkai Dénes, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta az újságírókat a szervezet munkájáról, céljairól. egyebek között elmondta, hogy a who megalakulásának napját az egészségügy világnapjaként ünneplik az öt földrészen. az idén április 7-én a megemlékezések témája a holnap világnak egészségügye lesz, s e témáról ismert tudósok mondják el, írják le gondolataikat, elképzeléseiket, terveiket.

az egészségügyi világszervezet felépítését ismertette arról beszélt, hogy tagállamainak száma 128, s világméretű tevékenységét hat, ugynevezett területi irodán keresztül fejti ki. hazánk az európai területi irodához tartozik, amelynek koppenhága a székhelye. a szervezet egyrészt szervezi a csak nemzetközi összefogással megoldható feladatok elvégzését - így a fertőző betegségek terjedésének megakadályozását, a xx. század jellemző betegségeinek oknyomozását, stb.-, másrészt közvetlen, gyakorlati segítséget nyújt tagállamainak.

/ folyt.köv./

15.05/szb

-25-

15.35/z

bb 40./ husz éves... 1. folyt./-s

hazánk csaknem a kezdettől tagja a szervezetnek. részt veszünk kampányaiban, átfogó vizsgálataiban. a közismerten magas színvonalu magyar egészségügy elismeréseként például 23 magyar szakembert választottak be a szervezet 21 szakértő-bizottságába, s 1964 óta négy nemzetközi értekezletet és tanfolyamot rendeztek hazánkban. a tervek között erre az évre is szerepel egy, az egészségügyi személyzet- szükségletéről tartandó konferencia, amelynek budapest nyujt otthont októberben. részt veszünk a who tudományos munkájában is, az országos közegészségügyi intézet például virus és bcg kutatásainak eredményeit bocsátja a szervezet rendelkezésére. az országos kardiológiai intézet a kardiovaszkuláris program tagja, míg a magyar tudományos akadémia a 115-ös törzs, az országos vízügyi hivatal pedig a pesticides kutatásában vesz részt.

dr.felkai dénes tájékoztatását követően az ujságírók az egészségügyi világszervezet időszerű kérdéseiről beszélgettek dr. bakács tiborral, az országos közegészségügyi intézet főigazgatójával és dr. gömöri pál egyetemi tanárral./mti/

..-

bb 43. előadássorozat az urániában a csillagászat és az űrkutatás időszerű kérdéseiről

i tz/lk-ju ie cz

1968. március 19.

ezen a héten megkezdődik az uránia csillagvizsgáló szokásos tavaszi csütörtöki előadássorozata. szó lesz a sorozatban a mai csillagászatnak a tudományos világnézet kialakításában játszott szerepéről, a világegyetembeli mágnességről, a tejutrendszer rádiócsillagászati kutatásáról és a legfiatalabb csillagokról. ismertetik az előadók a nap sugárzásának hatását a felső légkörre, a kozmikus sugárzás tanulmányozásában, a kvarzok kutatásában, valamint a föld sugárzási öveinek vizsgálatában elért legújabb eredményeket, valamint a ,,repülő csészealjok,, problémáját és az amerikai apollo-tervet.

az előadások május 30-ig - április 4. kivételével - minden csütörtökön este 6 órakor kezdődnek az uránia csillagvizsgáló intézetben./mti/

..-

15.35/szb

-26-

de 16.12.8

bb 41. az ipoly szabályozásáról tanácskoztak a nógrád megyei és a nyugat-szlovákiai képviselők

b vid-kz/sk szb ká

1968. március 19.

kedden jedlicska gyulának, az mszmp nógrád megyei bizottsága első titkárának elnökletével az ipoly-parti palóc városban, balassagyarmaton, tartotta ülését az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja. az ülésen, amelyen az ipoly folyó szabályozási feladatairól tárgyaltak, ott voltak a csehszlovák szocialista köztársaság nyugat-szlovákiai képviselői is. márkus istván, a középdunavölgyi vízügyi igazgatóság vezetője és tóth béla a nógrád megyei tanács vb. elnökhelyettese, a képviselőknek adott tájékoztatóban elmondták többek között, hogy az ipoly balassagyarmati öblözetének szabályozása befejezéshez közeledik, s megkezdődött a balassagyarmattól nyugatra eső ipoly-szakasz rendezése is. a magyar és a csehszlovák vízügyi hatóságok megállapodása szerint 1969-ben hozzálátnak az ugynevezett széchenyi-öblözet szabályozásához. magyar részről mintegy 300 millió forintot, csehszlovák részről pedig csaknem 200 millió koronát fordítanak az országhatárt képező folyó medrének rendezésére. a nagyszabásu munka eredményeként a csehszlovák oldalon megközelítőleg 9000, magyar oldalon pedig több mint 5000 hektár, eddig árternek számító terület válik rendszeresen művelhetővé. a képviselők állást foglaltak amellett, hogy a fontos szabályozási munkákat a továbbiakban is az eredeti programnak megfelelően végezzék. egyetértettek azzal, hogy a mezőgazdaság hatékonyabb fejlesztése érdekében megfelelő vízhasznosítási tervek készüljenek./mti/

..-

bb 44. szőnyi jenő grafikusművész

lk szb zs

1968. március 19.

kiállítását a május 1. moziban /11. kerület mártirok utja 55/ a nagy érdeklődésre való tekintettel március 30-ig meghosszabbították./mti/

..-

15.40/szb

-27-

de 16.12.8

bb 42. fásítási ankét kecskeméten - naponta félmillió facsemetét ültetnek el a duna-tisza közén

a vid kz/sk-lm ká

1968. március 19.

kedden kecskeméten megrendezték a hagyományos tavaszi fásítási ankétot. az erdőgazdaságok, a községek és a mezőgazdasági üzemek fásítói, a duna-tisza vidék erdősitésének fontosságáról, esztétikai elrendezésének módszereiről tanácskoztak. bács-kiskun megyében, mint a tanácskozáson elmondták, 1960 óta megközelítően 30 000 holdon telepítettek új erdőt, illetve pótolták a vágás-területeket. a harmadik ötéves terv végéig további 23 000 hektárt hasznosítanak, illetve diszítanak fával. az állami erdők bővítése mellett, az állami és szövetkezeti gazdaságok is fatermeléssel hasznosítják egyéb célokra alkalmatlan homokos földjeiket. a kiskunság vidékén csak az idén több mint 10 millió forintot költenek ilyen célokra. a kedvező időt kihasználva az állami erdőgazdaság területén már hetek óta dolgoznak a faültetők. naponta több mint félmillió facsemete - nagyobb részt erdei- és feketefenyő - kerül állandó helyére.

az ankéton oklevelet és emlékplakettet adtak át a megye legjobb fásítóinak./mti/

--

bb 45. tizenhét tagú lottozó csoporté a telitalálatos szelvény

i kf/kf-lm ie

1968. március 19.

az idei negyedik lottó telitalálatot a 11. játékhéten egy 18 tagú lottozó csoport érte el. a kollektíva megbízottja kedden jelentkezett az országos takarékpénztár nádor utcai központjában és letétbe helyezte a 2 028 240 forintot érő szelvényt.

a lottozó csoport - amelyet a múlt év elején alakítottak - a vbkm villamos állomásszerelő vállalat tmk műhelyében - 54 szelvényes variációs játékkal „talált telibe,,. a főnyereményt március 27-én fizetik ki./mti/

--

15.45/lm

- 28 -

de 16.10.1

bb 46. országos villamosenergiaipari ifjúsági tanácskozás miskolcon

a vid-szf/tné-ju ká cz

1968. március 19.

háromnapos országos ifjúsági villamosenergiaipari tanácskozás kezdődött kedden miskolcon, a mtesz székházában. részt vett a fiatalok megbeszélésén dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára, szili géza nehézipari miniszterhelyettes és schiller jános, a magyar villamosművek vezérigazgatója.

a tanácskozás több mint száz részvevőjét, az ország villamosenergiaipari üzeminek, vállalatainak kisz és ifjumunkás vezetőit, a fiatal műszakiak és közgazdászok tanácsainak képviselőit, a fiatal róbort, a kisz központi bizottságának munkatársa tájékoztatta a villamosenergiaipari kisz szervezetek tavalyi munkájáról és az évi feladatairól. szili géza nehézipari miniszterhelyettes az iparág helyzetét, jövőbeni tennivalóit ismertette.

az előadásokat követő vita után kihirdették a villamosenergiaipari kisz szervezetek közötti országos verseny eredményét. az áramszolgáltató vállalatok csoportjában az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat, az erőművek kategóriájában a kelenföldi hőerőmű kisz szervezete lett az első. az egyéb rendeltetésű üzemek között a vertesz fiataljai kerültek az élre. külön díjjal jutalmazták az északdunántúli áramszolgáltató vállalat, a dunamenti hőerőmű, valamint a budapesti elektromos művek fiataljait.

a tanácskozás szerdán és csütörtökön az üzemi kisz szervezetek működését, tevékenységét, feladatait tárgyalja meg./mti/

--

bb48. biometriai konferencia az akadémián

t pr/gk-ju zs cz

1968. március 19.

tizenkét ország mintegy 80 szakemberének részvételével négy napos nemzetközi tanácskozás kezdődött kedden a magyar tudományos akadémián a biometria, a biológiai tudományok területén alkalmazott matematika tárgykörében. a szimpóziumot az mta biológiai osztálya rendezte.

/ folyt. köv./

15.55/szb

-29-

de 17.38

bb 48. / biometriai konferencia.... 1. folyt./-ju

szentágothai jános akadémikus megnyitója után h. l. le roy a nemzetközi biometriai társaság svájci főtitkára üdvözölte a tudományos tanácskozás résztvevőit. ezután megkezdődtek az előadások.

a tanácskozás szünetében ugyancsak együttes ülésen folytatja munkáját. /mti/

--

bb 52. elhunyt vándor imréné

-ju cz

1968. március 19.

/ schvarcz elza/ a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetés tulajdonosa, a partizán szövetség tagja.

hamvasztás előtti búcsúztatása március 23-án szombaton 1/2 12 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xiii. ker. bizottsága és a kereskedelmi dolgozók szakszervezete.

/mti/

--

bb 50. sajtótájékoztató az egyetemi és főiskolai színjátszók i. fesztiváljáról

t fe/hné-ju zs cz

1968. március 19.

jelentős eseménye a forradalmi ifjúsági napok gazdag programjának a felsőoktatási intézmények művészeti fesztiválja. miskolcon rendezik meg a képzőművészeti alkotások és az amatőr-filmek versenyét, továbbá a fotópályázatot és kiállítást is. készthely a felsőoktatási intézmények kórusait és hangszeres művészeit látja vendégül, egerben a néptáncosok, népzeneészek tartják bemutatóikat, debrecenben pedig az egyetemi alkotó körök tagjai vitatják meg új alkotásaikat.
/ folyt. köv./

16.--/szb

-30-

se 1734

bb 50. / sajtótájékoztató....1. folyt./-ju

a kisz budapesti bizottsága, az eötvös loránd tudományegyetem kisz-bizottsága és az egyetemi színpad a fővárosban rendezi meg az egyetemi és főiskolai színjátszók i. országos fesztiválját. ugyancsak budapesten tartják az irodalmi színpadok versenyét és az országos szavalóvetélkedőt.

a budapesti programról kedden róza zoltán adjunktus, az egyetemi színpad vezetője és főcse lajos, a budapesti kisz-bizottság titkára tájékoztatta az újságírókat. a többi között elmondták, hogy április 7-10 között lezajló színjátszó fesztivállal a diákszínjátszás régi szép hagyományait szeretnék feleleveníteni. a szegedi józsef attila tudományegyetem christopher fry ,, nem ritka a főnix,, a budapesti marx károly közgazdaságtudományi egyetem alessandro de stefano ,, csónak jön a tavon,, a budapesti műszaki egyetem szofoklész ,, antigoné,, a pécsi orvostudományi egyetem szilárd istván,, profán játék shakespeare antonius monológjára,, a miskolci nehézipari műszaki egyetem molnár antal: ,, uni-vízió,, az esztergomi vegyipari gépészeti technikum moliére: ,, kényeskedők,, a debreceni agrártudományi főiskola illyés gyula: ,, tüvétevek,, az elte universitas együttese halász péter: ,, a pokol nyolcadik köre,, a soproni erdőszeti és faipari egyetem o,neill: ,, minden maradnak szárnya van,, című alkotással lép a közönség elé.

az irodalmi színpadok versenyén 12 vidéki és két budapesti felsőoktatási intézmény képviselteti magát. a vers- és prózamondó vetélkedőn 29 intézmény, mintegy félszáz hallgatója tesz majd tanúságot irodalomszeretetéről, a vers értéséről, előadókészségéről. a repertoáron főleg mai magyar és külföldi írók, költők művei szerepelnek majd.

a gazdag eseménysorozat április 9-én az egyetemi színpadon gála-esttel ér véget, ahol színpadra lépnek a legjobb vers- és prózamondók. itt adják át az arany-, ezüst-, illetve bronzoklevelet a legjobbaknak. /mti/

--

16.05/Lm

- 31 -

se 1734

bb 47. magyar alumínium-szerkezetek algéri üzletházban - a ferunion üzletkötése

i sz/tné-Lm ie

1968. március 19.

a ferunion külkereskedelmi vállalat bejutott az algériai piacra egy már jól bevált exportcikkével, az alumínium ajtó- és ablakkeretekkel. ezek szállítására most az algéri sunatra céggel 350 000 dollár értékben kötött szerződést. az exportálandó könnyűfém szerkezetek előállítója a fémmunkás épületlakatos és tömegcikkipari vállalat, amelynek szerelői már elindultak algírba, hogy a sunatra cég üzletházának építésében, vagyis a magyarországon készült nyílászáró szerkezetek szerelésében részt vegyenek. a ferunion külkereskedelmi vállalat egyébként már bulgáriába, máltába, svájcba, a szovjetunióba és más országokba is szállított az algériához hasonló épületszerkezeteket./mti/

..-

bb 49. forgólábás műanyag-fotel, térelválasztó, emeletes heverő a mefém új gyártmány-bemutatóján

t sz/tné-Lm ie

1968. március 19.

fém, műanyag és fa kombinációjú butorokat sorakoztatott fel a mefém ktsz kedden megnyílt bemutató termének első kiállításán. a bemutató-terem a szövetkezet Liliom utcai üzemháza mellett létesült. a megnyitő alkalmával rendezett tájékoztatón kánitz istván, a szövetkezet elnöke elmondotta, hogy a mefém már 10 évvel ezelőtt uttörő munkát végzett a modern butorok gyártásában. sokoldalúan alkalmazza az új műanyagokat és a fémvázakat mind az üdülőberendezések, mind a klubházak részére készülő butoroknál. az új gyártmányok tervezésében iparművészeket is bevont és rövidesen 28 új típusú fémbutor sorozatgyártását kezdi el. ezek között található a bemutató-teremben is kiállított, hétvégi házak részére tervezett asztal és ülősarok garnitúra, a különböző térelválasztó, valamint az igen ötletes megoldású emeletes heverő. a fémvázra helyezett 10 centiméter vastag habszivacs fekhelyeket a vázzal együtt nappal egymás tetejére lehet rakni, míg éjjel egymás mellé helyezve két személynek nyújtanak kényelmes ágyat. a mefém készíti az új formájú ülőbutorokat, fotelokat, a tv klubja, a technika házának kupola-csarnoka, a béke szálló bár-helyisége, a győri, az agárdi és a két új balatoni szálló, a balatonszéplaki újságíró-üdülő és a csepel művek százszemélyes fogadóterme berendezéséhez is. a különböző formájú, műbőrrel bevont fémvázú fotelok között található forgólábú is. a szövetkezet termelésének értéke évente eléri a 26 millió forintot és ebből 10 millió forint értékű gyártmányt adnak át exportra az ártexnek. a ktsz vezetősége vidéki üzemszervezést tervez, hogy a növekvő keresletnek eleget tehessen./mti/

..-

16.22/ju

el 17.22

-32-

bb 51. március végén rendezik meg az v. magyar filmszinkron-szemlét

t pr/hné-ju zs cz

1968. március 19.

március 27-31 között rendezik meg debrecenben a hagyományos - sorrendben ötödik - magyar filmszinkronszemlét - tájékoztatta az újságírókat kedden a filmművész klubban varga edit, a pannónia filmstúdió igazgatója.

elmondotta, hogy a pannóniában - fennállása óta - mintegy 800 különböző nemzetiségű film, „szólt meg, magyarul. a szinkrontechnika fejlődését bizonyító számok: 1952-ben 23, 1962-ben már 53 játékfilmet szinkronizáltak, 1966-ban a stúdió műtermében 159 film magyar hangja készült el, s az elmúlt évben már 219 filmhez készítettek magyar hangot. a fejlődés ellenére egyébként csökken a szinkronizált játékfilmek száma: 1966-ban 132 játékfilmből 65-öt, 1967-ben 137 játékfilmből csak 53-at „ültettek át, magyarrá. ezt ellensúlyozandó viszont, növekszik a tv által bemutatott szinkron-filmek száma.

az v. debreceni filmszinkronszemle házi selejtezői már befejeződtek, s hat film jutott a döntőbe. a versenyfilmek: antigone / görög/, csavargók köztársasága / szovjet/, becsületbeli ügy / olasz/, egy férfi és egy nő / francia/, kitérő / bolgár/, mária és napoleon / lengyel/.

a szemlén újdonság, hogy első ízben állnak rajthoz szinkron-díjakért a televíziós produkciók. az előzsűri után nyolc tv-film maradt versenyben: a kísértetek, a vacsoravendég, a don juan, a west 11, a mindenből a legjobbat, a don carlos, a szerelem és vérpad, valamint az urak szövetsége című alkotások. a két utolsó film szinkron-munkálatai egyébként a tv-stúdióban készültek, így várhatóan „cégverseny, is kialakul majd a többi filmet szinkronizáló pannónia stúdióval.

a versenyfilmeknek egy-egy idegen nyelvű részlete, s a teljes magyar nyelvű változata perog majd a zsűri előtt. a szakemberekből álló bírálóbizottság a látottak-hallottak alapján ítéli majd oda a filmek valamelyikének a „legsikerültebb szinkron, díjat.

16.30/ju

el 17.30

-33-

bb 53. ülést tartott a pest megyei képviselőcsoport

vid fm-gö szb -cz

1968. március 19.

az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja kedden ülést tartott. cservenka ferencné, a megyei pártbizottság első titkára ismertette az mszmp politikai bizottsága 1965-ben hozott, pest megye helyzetével foglalkozó határozatának végrehajtásáról készített jelentést. a megyei bíróság munkájáról dr. zalka károly elnök, a megyei főügyészség tevékenységéről pedig dr. bozóki istván főügyész adott tájékoztatást. a képviselők értékelték a csoport múlt évi munkáját és megvitaták idei munkatervüket. /mti/

--

bb 54. huszonegy bányász-művelődési ház tevékenységét koordinálja a nógrádi szénbányák szakszervezeti bizottsága

vid-fm/tné szb -cz

1968. március 19.

a nógrádi szénmedence bányatelepein 21 bányász-művelődési ház szolgálja a 25 000 főnyi lakosság kulturális és politikai nevelését. miután a művelődési házak fontos szerepet töltenek be a szocialista kultúra és világnézet formálásában, ezért a nógrádi szénbányák szakszervezeti bizottsága kedden salgótarjánban tartott ülésén a gazdasági élet új feladatainak megfelelően koordinálta a művelődési házak tevékenységét. a jövő feladatainak alaposabb megértése, és a mind korszerűbb bányaművelési módszerek térhódítása miatt ugyanis maguk a bányászok igényelték művelődési házaik rendszeresebb, és tudományosan megalapozott politikai és szakmai felvilágosító munkáját. a szakszervezeti bizottság ezért meghatározta a bányász-művelődési házaknak többek között a tanácsi népművelési osztályokkal, a tit-tel és más társadalmi és kulturális intézményekkel való együttműködésének formáit. /mti/

--

bb 55. lesz elegendő ddt-t helyettesítő növényvédőszer - növényvédelmi tanácskozás veszprémben

c vid-kz/sk szb -cz

1968. március 19.

nagyszabású növényvédelmi tanácskozást és kiállítást rendezett kedden veszprémben dunántul vezető szakemberei részére az agrotröszt. a tanácskozáson, amelyen ott voltak a varsói ciech külkereskedelmi vállalat képviselői is, elismeréssel szóltak a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium azon rendelkezéséről, amely 1968. január 1-től kezdve betiltotta a tiszta klórozott szénhidrogén hatású szerek gyártását és alkalmazását.

/folyt. köv./

16.25/Lm

- 34 -

de 18.5

bb 55. /Lesz elegendő... 1. folyt./-szb

ezek a ddt-hatóanyagú szerek ugyanis lassu bomlásuk következtében felhalmozódnak a növényi és állati szervezetekben és különböző élettani zavarokat idéznek elő. a ddt-mentesítési program megvalósításával kapcsolatban az mti munkatársa kérdéseket intézett dr. konkoly istvánhoz, az agrotröszt kereskedelmi igazgatójához. lesz-e elegendő ddt-t helyettesítő növényvédőszer a tialalom első évében?

- a klórozott szénhidrogének kikapcsolása - mondotta az igazgató - igen bonyolult, kettős feladat elé állította a trösztöt. egyrészt be kell szereznie a helyettesítőket, másrészt pedig meg kell ismertetnie a mezőgazdasági üzemekkel, s ugyanakkor fel is kell készítenie őket a nagyobb hatóanyagú szerek használatára. rendkívül nagy mennyiségekről van szó. tavaly még a hazánkban felhasznált összes rovarirtó szerek 40 százalékát a ddt képviselte. a szántóföldek 50 százalékát ezzel kezelték. helyette elsősorban, s majdnem kizárólagosan a szerves foszforsav hatóanyagú szerek jöhetnek számításba. ezek pillanatnyi hatása nagyobb, mint az elődei, de rövid idő alatt, s anélkül bomlanak el, hogy felhalmozódnának a növényi szervezetekben. hazai növényvédőszer gyártásunk meglehetősen gyorsan fejlődik, s már az idén a szükségletek 40 százalékát biztosítja a ddt-t pótló szerekből. a többi szerteágazó kereskedelmi kapcsolataink hasznosításával, hét országból importáljuk mégpedig olyan mennyiségben, hogy a mezőgazdasági üzemek minden igényét kielégíthessük. elsősorban is olyan szerek behozatalát növeltük, amelyek már vizsgáztak a magyar szántóföldeken, így az ndk-ból folibolt, csehszlovákiából methationt, az nszk-ból pedig lebaicidot. tovább növeljük a közkedvelt svájci készítmények importját is. a hazai üzemeket a nogos, a dimekron és az anthio képviseli majd a piacon.

befejezésül elmondotta az igazgató, hogy a jövőben az eddiginél jobban kihasználják a kgst adta lehetőségeket. a lengyel szakemberek részvételével megtartott veszprémi tanácskozás csak úgy, mint a szegeden és nyiregyházaán megrendezésre kerülő csehszlovák-magyar tanácskozás is, főképpen ezt a célt szolgálja. a tröszt növelni kívánja ezen országokból a behozatalt. két évvel ezelőtt lengyel növényvédőszer importunk még nem volt, tavaly viszont már mintegy 200 tonnát szállítottak magyarországra a lengyel üzemek, az idén pedig mintegy 400 tonnát. /mti/

--

16.44/Lm

- 35 -

↓ a DDT hatóanyagú szereké, tehát mérgezőbbek, mint

de 18.5

bb 57. hirdetés

i sl/j-lm ie

1968. március 19.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának 1967. évi 37. számú törvényerejű rendelete szerint a magyar nemzeti bank aranykoronára szóló részvényeit forintra szóló részvényekre kell kicserélni.

a csere végrehajtása céljából a részvények tulajdonosai részvényeiket a banknál letétbe helyezni kötelesek.

a határidőn belül letétbe nem helyezett részvények - az említett tvr. szerint - érvényüket veszítik. ezek alapján többé sem kicserélésre irányuló, sem bármiféle egyéb igényt támasztani nem lehet.

a törvényerejű rendeletben foglalt felhatalmazás alapján a bank 1968. február 29-én tartott rendkívüli közgyűlése a letétbehelyezés határidejét 1968. december 31-ben állapította meg.

a részvények letétbe helyezhetők /letétbevétel végett megküldhetők/ a magyar nemzeti bank központjánál /letét főcsoport/, budapest, 5., szabadság tér 8.

a letétbehelyezés azonban történhetik az alábbi külföldi pénzügyintézetek valamelyikénél is:

banco di roma, róma

bank of america, san francisco

zentral-wechselstuben ag niederlassung, wien

credit lyonnais, paris

deutsche bank ag, frankfurt/main

schweizerische bankgesellschaft, zürich

the royal bank of canada, montreal

westminster bank ltd., london

/folyt.köv./

16.46/Lm

- 36 -

sl 18.4

bb 57. /hirdetés ... 1. folyt./-lm

a részvénycsere alá természetesen nem esnek és így nem kell letétbe helyezni azokat a hatályukat veszített részvényeket, amelyeken nem szerepel a külföldi tulajdont az 5210/1948. /v.6/ korm. számú rendelet alapján tanúsító magyar megjelölés.

a részvények letétbehelyezése alkalmával pontosan meg kell jelölni a részvények tulajdonosának nevét és lakcímét.

magyar nemzeti bank

x x x

az mti hírmagyarozója írja:

a magyar nemzeti bankot 1924-ben alapították, és részvényeit aranykoronára szólóan bocsátották ki, mivel annak idején a törvényes fizetőeszköz az erősen devalvált korona volt. az azóta bekövetkezett változások folytán az aranykorona-érték létjogosultsága megszűnt, értelmét veszítette. ezért adta ki rendeletét a népköztársaság elnöki tanácsa, hogy a magyar nemzeti bank aranykoronára szóló részvényeit forintra szóló részvényekre kell kicserélni. a bank hirdetésben is felhívja a részvénytulajdonosokat, hogy a tulajdonukban levő érvényes részvényeket csere céljából ez év végéig helyezték letétbe, mert ellenkező esetben a részvények érvényüket veszítik.

az 1947. évi törvény államosította a magyar állampolgárok és a belföldi jogi személyek részvényeit. ezeknek tulajdonosa a magyar állam lett, és így az említett személyek tulajdonában érvényes részvény nem lehet. az államosítás nem vonatkozott a külföldi állampolgárok és jogi személyek tulajdonában levő részvényekre, és ezek érvényben maradtak, ha tulajdonosaik eleget tettek egy 1948-ban kiadott kormányrendeletnek, vagyis a pénzügyintézet központnál vagy valamelyik magyar külképviseletnél bemutatták részvényeiket, és azok külföldi tulajdonjogát az említett szervek a részvényeken igazolták. a forint névértékre vonatkozó csere lehetősége tehát az így megjelölt /igazolt/, külföldi tulajdonban levő, érvényes részvényekre vonatkozik. ezeket kell a csereére vonatkozó jogok érvényesítése érdekében letétbe helyezni. a magyar nemzeti bank részvényeinek ezek a külföldi tulajdonban levő részvények azonban csak igen csekély hányadát teszik ki./mti/

16.50/Lm

- 37 -

sl 18.4

bb 56. évente ezerrel emelkedik eger lakosainak száma

a vid fm/sk-lm -cz

1968. március 19.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden eger város egészségügyi és szociális helyzetéről tárgyalt. az előterjesztett jelentés szerint a megyeszékhely lakosainak száma évente ezerrel emelkedik. eger ma már gyorsan fejlődő ipari város, élénk idegenforgalmi központ, népszerű gyógyfürdőhely. a város lakosságának mintegy 97 százaléka biztosított: jogosult az ingyenes vagy kedvezményes orvosi ellátásra. mindezek szem előtt tartásával vizsgálták az erről szóló jelentést és megállapították: a megyeszékhely egészségügyi és szociális ellátottsága a jelentős fejlődés ellenére sem tartott lépést az igényekkel. az egészségügyi intézmények zsúfoltságára jellemző, hogy az elmúlt évben csaknem 200 000 beteg látogatta az orvosi rendelőköt és mintegy 20 000 házi beteglátogatást tettek a körzeti orvosok. eger egészségügyi ellátottságát a meglévő rendelők felújításával és újak létesítésével kívánják továbbfejleszteni. szükséges az új lakótelepek kialakításával új rendelőkintézetek létrehozása is és a megyeszékhely rendelkezésére álló kórházi ágyak számát új építkezés révén kelleni emelni - hangoztatták az ülésen./mti/

--

bb 61. makariosz érsek

tr-lm la

1968. március 19.

a ciprusi köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet az újjáválasztása alkalmából küldött jókívánságokért losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének./mti/

--

bb 62. hazautazott a cgil küldöttsége

gk-lm la

1968. március 19.

kedden hazautazott az olasz cgil 24 tagu, üzemi aktivistákból álló küldöttsége, amely tíz napig ismerkedett a magyar szakszervezetek tevékenységével. a delegációt fogadta gáspár sándor, a szot főtitkára. a küldöttség itt-tartózkodása alatt meglátogatott üzemeket, termelőszövetkezeteket, kulturális és szociális intézményeket. találkoztak szakszervezeti vezetőkkel és aktivistákkal is./mti/

--

17.15/Lm

- 38 -

de 18.12

bb 58. napirenden a virág : kertészeti vállalatok országos konferenciája a gundel-ban - öt év alatt 10 millióval nőtt a fővárosi virágforgalom értéke - júliusban síófokon országos virágkötészeti verseny

t cs/lk/-s la

1968. március 19.

az ország 40 virág- és disznővénytermesztéssel foglalkozó állami vállalatának képviselői kedden tapasztalatcsere konferenciát tartottak a városligeti gundel étteremben. radó dezső, a fővárosi kertészeti vállalat igazgatója megnyitójában ismertette a kertészeti vállalatok közgazdasági problémáit, a vállalatok együttműködésének előnyeit, hangsúlyozta a fővárosi és a vidéki szakemberek rendszeres tapasztalatcserejének szükségességét. a konferencia több előadója foglalkozott a virág- és disznővény-félék rugalmasabb árrendszerének kialakításával, a kertészeti vállalatok ágazatok szerinti szakosításával, fokozottabb együttműködésével.

varga józsef, a fővárosi kertészeti vállalat termelési és értékesítési főosztályvezetője az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésével kapcsolatos időszerű tennivalókat ismertette. hangsúlyozta, hogy parancsoló szükség a fogyasztási igények eddigénél teljesebb és differenciáltabb kielégítése. ennek érdekében össze kell hangolni a fővárosi és a vidéki vállalatok munkáját, kívánatos, hogy az új létesítményeknél egységesítsék és korszerűsítsék a termelőberendezéseket. a fővárosi kertészeti vállalat máris gyors iramban hozzáfogott az 55.000 négyzetméternyi üvegfelülettel rendelkező telepeinek korszerűsítéséhez és szakosításához. a virágforgalom növelésére a legutóbbi egy év alatt sokat tettek, főleg az üzletek jobb árueellátásával, a vásárlói igények gondos felmérésével.

az életszínvonalal együtt növekvő virágvásárlási igény fejlődésére jellemző, hogy a legutóbbi öt év alatt 40 millióról 50 millió forintra nőtt a fővárosi kertészeti vállalat virágüzleteinek forgalma. a főváros lakosságának évi „virág-számlája”, 130-140 millió forint volt. az idei év első két és fél hónapjában 1,5 millió forinttal emelkedett az állami virágüzletek forgalma a megelőző év hasonló időszakához képest. az idei napon változatlan áron adták a virágot, mégis 300.000 forintra nagyobb bevétele volt az üzleteknek, mint az előző alkalommal. a főváros virágigénye évenként 10-15 százalékkal nő. főleg a vágott virág iránti igény növekszik rohamosan. a következő hónapokban a fővárosi üzletekben tovább bővítik a vágott virág-választékot. a virágok árát az előző évekéhez képest nem emelték, sőt utasítást kaptak az üzletek, hogy a korábbi árat és minőségi szintet mindenütt maximálják. az ugynevezett súlypontos napokon is változatlan áron árusítanak és árubőség esetén az árakat csökkentik.

/folyt.köv./-
17.45/Lm

- 39 -

de 18.12

bb 58./ napirenden a virág:... 1. folyt./-s

a virágkultúra fejlesztéséért különösen a debreceni kertészeti vállalat tett sokat, amely évente színpompás virágkarnavált rendez. hasonlóképp a virágkötészeti versenyek is igen népszerűvé váltak. az idei országos virágkötészeti versenyt júliusban rendez meg a siófoki kertészeti vállalat. a fővárosi kertészeti vállalat legközelebb 1970-ben rendez országos virágkötészeti versenyt a várostligeti állandó virágkiállítási pavilon megnyitásával egyidőben.

a tájékoztató előadások után a vidéki kertészeti vállalatok igazgatói számoltak be helyi tapasztalataikról./mti/

--

bb 59. kitüntetés

gg/-s la

1968. március 19.

a népköztársaság elnöki tanácsa egri artúrnak, a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete központi vezetősége tagjának a szakszervezeti mozgalomban kifejtett tevékenysége elismerésül, 80. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést losonczi páll, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és ligeti lászló, a kpvd sz főtitkára./mti/

--

bb 60. losonczi páll,

tr/-s la

1968. március 19.

az elnöki tanács elnöke a tunéziai köztársaság nemzeti ünnepe, a függetlenség 12. évfordulója alkalmából táviratban fejezte ki jókívánságait habib burgiba elnöknek./mti/

--

17.25/Lm

- 40 -

Al 18. g

bb 63. harci tura a miskolci csata utvonálán

vid fm/sk-ju ká la

1968. március 19.

a forradalmi ifjúsági napok alkalmából kedden az északi hadjáratra emlékeztek miskolc város és a miskolci járás fiataljai. „a tanácsköztársaság dicső utjain,„ címmel harci turát rendeztek. mintegy 600 fiatal kereste fel a történelmi nevezetességű 1919-es miskolci csata színhelyeit: felsőzsolcát, gesztelyt és ongát. a harci tura után a résztvevők megkoszorúzták az 1919-ben hősi halált halt vöröskatonák felsőzsolcai emlékművét. /mti/

--

bb 64. tanácskozás a kaposvári villamossági gyár fejlesztéséről

a vid fm/sk-ju ká la

1968. március 19.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden a megyeszékhelyen a kaposvári villamossági gyár fejlesztéséről tárgyalt. az ülésen közölték, hogy a gyors ütemben fejlődő üzemben az elmúlt évben már 240 millió forintos termelési értéket állítottak elő. főbb termékei közé tartoznak a fémtömlők, ipari elosztótáblák, mágneses tengelykapcsolók, transzformátorok, szerszámgépvezérlők, üvegcsöves biztosítók. a gyárban dolgozók száma meghaladta az 1500 főt.

az idei termelési és fejlesztési feladatok között szerepel az új galvanizáló üzem és irodaház építésének befejezése, új szerszámüzem létesítése, az anyag- és áruszállítást biztosító vasuti leágazó és rakodó építése. eddig budapesten előállított termékek - többek között ipari elosztótáblák, d-ii. biztosítófejek, kések és egyéb biztosítóalkozatok, daru és egyéb vezérlő és szabályozó berendezések - gyártását vette át a kaposvári villamossági gyár.

ezekkel a fejlesztésekkel még ebben az évben újabb 400 személynek tudnak munkát adni és a gyár évi termelési értéke a múlt évi 240 millióról 360 millió forintra emelkedik. a harmadik ötéves terv végére a gyár termelési értéke megközelíti az évi 500 millió forintot, a dolgozók száma pedig a 2300 főt. /mti/

--

17.53/s

- 41 -

Al 18. g

bb 65. kisz-védnökséggel épül fel az ország első hármas műtrágyágyára - fiatal műszakiak tanácskozása

b vid szf/sk-lm ká

1968. március 19.

Szerdán berhidán fiatal műszakiak tanácskoztak arról, hogy a veszprém környéki nagy vegyipari üzemek hogyan segíthetik a mezőgazdaságot.

A találkozón bejelentették: a peremarton községgel együtt berhidához csatolt ipari robbanóanyaggyárban 1970-ben megkezdődik a termelést az ország első, ugynevezett hármas-műtrágyát gyártó üzeme, amely évente 250 000 tonnás teljesítményre lesz képes. A hármas műtrágya a vegyipar egyik legkorszerűbb mezőgazdasági készítménye lesz, hiszen a talaj számára leglényegesebb három anyagot, a nitrogént, a foszfort és a káliumot egyaránt tartalmazza. Az üzem kisz-fiataljai szocialista szerződést kötnek hét nagy hazai iparvállalattal az építés és a szerelés meggyorsítására, bár a berendezéseket az angol spencer cég szállítja, a kisz-védnökség mégis nagyjelentőségűnek ígérkezik, elsősorban azért, mert a beruházási határidő rövid. A fiatal műszakiak kezdeményezésére máris megkötötték az első szerződést az egyesült villamosgépgyárral. Egyidejűleg berhidán kísérleti üzemet rendeztek be, s ebben hozzáfogtak a hármas műtrágya előállításához. A kísérleti üzemben képzik ki a nagyüzem leendő műszaki vezetőit, szakmunkásait. Az értekezleten a berhidai ipari robbanóanyaggyár vezetői külön felhívták a figyelmet arra, hogy a legnagyobb mértékben számítanak a kiszisták segítségére.

A nitrokémia ipartelepek kisz-fiataljai most induló növényvédőszer üzemük munkálatait patronálják. Ebben a gyár részben csaknem kizárólag fiatalok dolgoznak majd és több mint kétszázan igyekeznek előbbrehozni az üzemindítás határidejét. A fiatal műszakiak 150 tagú klubja elvállalta azt is, hogy esetenként szaktanácsokkal segíti a környék termelőszövetkezeteit a kémiai vagy gazdaságszervezési kérdések megoldásában.

A fiatal műszakiak tanácskozásának résztvevői meglátogatták a berhidai új szuperfoszfát műtrágyagyárat, amely ezekben a napokban már üzemszerűen termel és folyamatosan szállít a mezőgazdasági központokba./mti/

-. -

18.00/Lm

- 42 -

le 18.02

bb 66. dr. biró józsef látogatása a közgazdasági egyetemen

i sz/tr-ju ie la

1968. március 19.

Dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter kedden délelőtt meglátogatta a marx károly közgazdaságtudományi egyetemet; az egyetem rektorával és a külkereskedelmi tanszék tanáraival folytatott beszélgetést, amelynek során felmerült az egyetem és a külkereskedelem közötti kapcsolat szorosabbra fűzése, az elmélet és a gyakorlat összekapcsolásának kérdései a külkereskedelmi munkában.

Ezt követően a miniszter előadást tartott a tanszék hallgatóinak a külkereskedelem szerepe a népgazdaságban címmel. Előadásában kitért a szocialista országokkal folytatott külkereskedelmi fontosságára, a fejlett tőkés és a fejlődő országokkal való kapcsolat időszerű kérdéseire. Foglalkozott a nemzetközi szervezetekkel, a gatt és a közös piac helyzetével és a tagországokkal folytatott kereskedelem problémáival. Hangsúlyozta a külkereskedelmi munka népgazdasági jelentőségét. Ennek kapcsán különösen kiemelte a beruházások szerepét, az export fokozása szempontjából. Az előadás befejező részében a miniszter azzal foglalkozott, hogyan segíti a külkereskedelem a lakosság közvetlen ellátását, az árueellátás mennyiségének, minőségének és választékának növelését./mti/

-. -

bb 67. a lányok nagy fölényével végződött a cipőipari szakmunkás-tanulók országos versenye

a vid szf/sk-ju ká la

1968. március 19.

Hétfőn és kedden a könnyűipari minisztérium martfői cipőipari szakközépiskolájában, illetve a tiszai cipőgyárban rendezték meg az ország legjobb cipőipari tanulóinak országos versenyét. A vetélkedő a lányok nagy fölényét hozta.

A cipőgyártó szakmában végh mária, az újpesti simon ferenc bőripari szakmunkástanuló intézet tanulója lett az első, aki elméleti felkészültségével és jó gyakorlati érzékével tünt ki. A felsőrész készítő szakmában paál veronika, ugyancsak a simon ferenc szakmunkástanuló intézet tanulója szerezte meg az elsőbbséget.

A szakma kiváló tanulóit határidő előtt kézhez kapták szakmunkás-bizonyítványukat és az ország különböző gyáraiban, cipőipari szövetkezeteknél látnak munkához./mti/

19.20/Lm

- 43 -

le 19.04

bb 68. „Élő történelem,, - bányász veteránok és fiatalok találkozója kurityánban

vid szf/tm-lm la

1968. március 19.

a borsodi szénbányák trösztbizottsága rendezésében zajló kulturális hetek eseményei során kedden, a kurityáni bányászati művelődési otthonában tanácsköztársasági veteránok és mai fiatalok találkoztak.

a dicsőséges forradalom évfordulója alkalmából tartott összejövetelen jelen voltak az 1917-es és 1918-as béke-tüntetések még élő részvevői, a tanácsköztársaságért küzdő vörös hadsereg hajdani katonái, köztük Kovács Lajos nyugdíjas bányász, aki a szovjetunióban is harcolt a proletárforradalom győzelméért.

a baráti beszélgetés során a veteránok elmondották emlékeiket a csaknem fél évszázad előtti bányász-sorsról, küzdelmükről a tanácsköztársaság védelméért, azokról az intézkedésekről, amelyekkel a dicsőséges napok alatt könnyítették a bányászok életkörülményein. szóltak arról is, hogyan vették ki részüket a fel-szabadulás után az új élet építéséből./mti/

--

bb 70. akadémiai székfoglaló

tr-lm zs

1968. március 19.

kedden délután tartotta meg székfoglaló előadást holló János akadémiai levelező tag, a budapesti műszaki egyetem vegyész-mérnöki karának dékánja „a biológiai iparok műveleteinek néhány elméleti és gyakorlati kérdése” címmel. előadásában egyebek közt ismertette a keményítő kémijával, fizikai-kémijával, enzimológiájával kapcsolatos elméleti és gyakorlati eredményeit, a fermentációs iparok néhány mérnöki problémájának üzemi megvalósított megoldását, az ipari üzemek vízgazdálkodásának korszerűsítése terén elért, elméleti és ipari is realizált eredményeit./mti/

--

18.34/s

de
1968

- 44 -

bb 69. dr. Timár Mátyás látogatása Csongrád megyében

b vid fm/hné-lm ká

1968. március 19.

dr. Timár Mátyás, az MSZMP központi bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese, a gazdasági bizottság elnöke kétnapos látogatást tett Csongrád megyében. Hétfőn Szegeden Lőrinc Imre nehézipari miniszterhelyettes társaságában felkereste a megyei pártbizottságot, ahol Győri Imrével, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkárával, valamint Csongrád megye és Szeged város több más párt- és állami vezetőjével találkozott. ezután a megyei tanácsházán Bese Vilmos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója, valamint a magyar olajipar más vezetői tájékoztatták a vendégeket a szénhidrogénkutatás helyzetéről.

a miniszterelnökhelyettes és a társaságában levő személyiségek ellátogattak a környékbeli olajmezőkre is, ahol tank- és Lefejtőállomásokat, valamint egy furóberendezést tekintettek meg.- dr. Timár Mátyás délután a szegedi városi pártbizottság Kálvin-téri székházában aktívaértekezleten előadást tartott az időszerű gazdaságpolitikai kérdésekről.

a miniszterelnökhelyettes kedden délelőtt meglátogatta a szegedi emergé gumigyárat. itt Horváth László, az országos gumiipari vállalat vezérigazgatója, Mikes Sándor gyárvezető és Varga Pál párttitkár mutatta be a különféle műhelycsarnokokat, többek között azt a részleget, ahol az olajbányászoknak a mélyfurótömlőket készítik. a vendéget tájékoztatták a szegedi gumigyár továbbfejlesztésének terveiről is.

dr. Timár Mátyás ezt követően hőmezővásárhelyre utazott az ott épülő hatalmas porcelángyár-kombinát megtekintésére. az üzemben Habuda Ádám, a finomkerámiaipari országos vállalat vezérigazgatója, valamint Higi László gyárigazgató mutatta be a már termelő - fürdőszobaberendezéseket készítő - gyáregységet. tájékoztatták a vendégeket arról is, hogy az új égetési segédeszközöket gyártó üzem előreláthatóan májusban, az új edény-gyáregység pedig ez év végén kezdi majd meg a termelőmunkát./mti/

--

19.00/ju

de
1968

-45-

bb 71. a hazafias népfront komárom megyei küldöttértekezlete
a vid/fm-j-ju ká la 1968. március 19.

kedden tartották meg tatabányán a hazafias népfront komárom megyei küldöttértekezletét. az elnökségben helyet foglalt többek között dobi istván, az elnöki tanács nyugalmazott elnöke, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, havasi ferenc, az mszmp komárom megyei bizottságának első titkára, dr. beresztóczy miklós címzetes prépost, az országgyűlés alelnöke és kroszner lászló, a megyei tanács vb. elnöke.

nagy antal, a hazafias népfront megyei bizottságának elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd somogyvári gyula, az mszbt megyei titkára, a népfront megyei elnökségének tagja szóbeli tájékoztatással egészítette ki az írásban kiadott beszámolót.

az összesítésből kitűnt, hogy a megyében sikerrel változtatták meg a hazafias népfront harmadik kongresszusán meghatározott tennivalókat. az elmúlt négy esztendőben komárom megyében is rohamosan változtak a lakosság életkörülményei, és az eredményekhez hozzájárult a népfrontmozgalom, a városokra és falvakra egyaránt kiterjedő népfrontmunka is.

a népfrontszerveknek a művelődésügy területén kifejtett munkájában jelentős helyet foglalt el az iskolareform ismertetése. hagyományossá váltak a megyében a népfront által rendezett kulturális viták. most a felszabadulás 25. évfordulójára kezdeményezett honismereti mozgalomra fordítanak nagy figyelmet, és megkezdték a falukrónikák gyűjtését. új színekkel gazdagodott a békét és a népek barátságát elősegítő népfrontmunka.

a beszámolót követő vitában felszólt dobi istván is.

a küldöttértekezleten megválasztották a 79 tagú megyei népfrontbizottságot és az országos kongresszus megyei küldötteit. a komárom megyei népfrontbizottság elnökévé ismét nagy antal iskolaigazgatót, országgyűlési képviselőt, titkárává pedig izsáki mihályt választották./mti/

--

19.07/ju

el 1944

-46-

bb 72. ülésezett az országgyűlési képviselők fejér megyei csoportja

vid fm/hné-lm ká

1968. március 19.

kedden székesfehérvárott - kerkai andorné elnökletével - ülést tartott az országgyűlési képviselők fejér megyei csoportja. a tanácskozáson részt vett és felszólt herczeg károly, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára is.

a képviselők megvitatták soronkövetkező feladataikat, majd meghallgatták sebestyén lászló megyei rendőrfőkapitány beszámolóját a bűnüldözés eredményeiről, dr. gál lászlónak, a megyei bíróság elnökének ismertetését a bírói gyakorlatról, valamint dr. mátai páll megyei főügyész előadását a szabálysértési gyakorlat megyei helyzetéről./mti/

--

bb 73. kétszáznegyvenezer tüdőszűrés egy év alatt hajdu-biharban

vid fm/hné-lm ká

1968. március 19.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden debrecenben megtartott ülésén dr. károlyi györgy megyei főorvos a tbc-elleni küzdelem múlt évi eredményeiről és az idei feladatokról adott tájékoztatást. mint mondotta, - a nyírségben és a hajduságban pusztított valamikor a legjobban a tbc. a jobb táplálkozás és ruházkodás, a megváltozott lakásviszonyok, valamint a tervszerű megelőző és gyógyító munka eredményeként jelentősen csökkent a megbetegedések száma. az elmúlt esztendőben hajdu-bihar megyében 240 ezer ember vett részt tüdőszűrésen. felújították a püspökladányi és a berettyóujfalusi gondozó intézetet.

a végrehajtó bizottság a társadalmi szervek széleskörű összefogását kérte a tömeges megelőző intézkedések hatékonyabbá tételére./mti/

--

19.00/Lm

- 47 -

el 1944

bb 74. szovjet professzorokat avatnak tiszteletbeli doktorrá
veszprémben - sajtótájékoztató a veszprémi tudományos intézmé-
nyek munkájáról

a vid szf/tm-lm ká

1968. március 19.

kedden a veszprémi vegyipari egyetem és a városban műkö-
dő három kémiai kutató intézet közös sajtófogadást tartott. beje-
lentették, hogy szerdától kezdve három napos vegyipari ülésza-
kot rendeznek.

dr. pungor ernő akadémiai levelezőtárg a rendezőbizottság
elnöke elmondotta, hogy a nagyszabású találkozón 197 előadást
tartanak, és 9 szekcióban vitatják meg a legújabb tudományos ered-
ményeket. az ülészak jelentőségét emeli, hogy ez alkalommal avat-
ják tiszteletbeli doktorrá a szovjet tudományos élet kiválóságait,
v.v. kafarovot, a szovjetunió tudományos akadémiajának levelező
tagját, a mendelejev intézet professzorát és m.f. pozint, a
lenszovjet vegyipari egyetem tanszékvezetőjét.

ismertették a sajtófogadáson a vegyipari szakemberképzés,
valamint a kémiai kutatás hazai fellegvárában, veszprémben elért
20 éves eredményeket. dr. káldi pál, az egyetem rektora bejelen-
tette: veszprémben összesen 1 330 hallgató szerzett eddig vegyész-
mérnöki oklevelet. az egyetemnek 50 szabadalma van, közöttük több
olyan, amelyet külföldön is bejelentettek. száz millió forintba
becsülhető az a termelési érték, amely a kidolgozott új eljárás-
sok révén jött létre.

a magyar ásványotaj és földgázkisérleti intézet munkájá-
ról dr. csikós rezső igazgatóhelyettes számolt be. elmondotta,
hogy az intézet két évtizedes fennállása óta 1 200 tudományos
dolgozatot irtak a munkatársak. öt év alatt 110 millió forintot
fordítottak beruházásra és kutatásra. ez idő alatt 220 millió
forintos termelési eredménnyel járt a kutató munka.

dr. majdik ferenc, a nehézvegyipari kutató intézet igaz-
gatója közölte, hogy eljárásaikkal a hazai vegyipar eddig több
mint egymilliárd forint értékű terméket állíthatott elő és munká-
juk 15 millió dolláros deviza-megtakarítást eredményezett.

a háromnapos veszprémi konferenciára az ország minden ré-
széből érkeztek kutatók és üzemi vegyészek./mti/

19.15/szb

-48-

le 19.15

bb 75. a hazafias népfront győr-sopron megyei küldöttértekezlete
vid fm/sk-ju la

1968. március 19.

kedden tartották meg győrről a hazafias népfront győr-sop-
ron megyei küldöttértekezletét. a tanácskozáson résztvettek a
megye, valamint győrváros párt- és társadalmi szerveinek képviselői,
köztük lombos ferenc, a megyei tanács vb. elnöke. résztvett a ta-
nácskozás munkájában tóth lajos vezérőrnagy, a hazafias népfront
országos tanácsának képviselője is.

dr. révay zoltán országgyűlési képviselő elnöki megnyitó-
ja után dr. hajós vilmos, a megyei népfront-bizottság titkára tá-
jékoztatta a megjelenteket a hazafias népfront iii. kongresszu-
sa óta végzett munkáról. bejelentette, hogy győr-sopron megye az
elmúlt időszakban a hazafias népfront által szervezett társadalmi
munkákban országosan is kiemelkedő eredményeket ért el. 1964-
ben 19,70 forint, az elmúlt évben pedig már 60,16 forint értékű
társadalmi munka jutott egy főre. a társadalmi munka népszerű-
sége nagyrészt annak köszönhető, hogy a népfront által kitűzött fel-
adatok közérdekűek és a lakosság szívesen vesz részt azok megoldá-
sában. örvendetesen kibontakozott a megyében a társadalmi
munka új típusa is: a szellemi téren végzett társadalmi munka.
a hazafias népfront szervezeteiben tevékenykedő mérnökök, techni-
kusok és más szakemberek évente több mint félmilliárd forint
értékű társadalmi munkával segítették a lakosság helyi kezdeménye-
zéseinek megvalósítását.

a beszámolót követő vita után a küldöttértekezlet meg-
választotta a hazafias népfront 31 tagu megyei bizottságát és
annak 17 tagu elnökségét. a hazafias népfront iv. kongresszu-
sára 33 küldöttet delegáltak. a megyei népfrontbizottság elnökévé
ismét takács andrást, a győr-sopron megyei meszőv elnökét, tit-
kárává pedig ismét dr. hajós vilmost választották meg./mti/

bb 77. időjárásjelentés

1968. március 19.

tr szb la

a meteorológiai intézet jelenti március 19-én, kedden este:

változékony idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, néhány he-
lyen eső, egy-két helyen zivatar. élénk, időnként erős, helyen-
ként átmenetileg viharos nyugati, északnyugati szél. várható leg-
magasabb nappali hőmérséklet szerdán 10-15 fok között./mti/

19.20/Lm

-49-

le 20.20

bb 76. a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei küldött-
értekezlete

a vid fm/j-lm la

1968. március 19.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei küldöttérte-
kezletét kedden tartották meg nyiregyházán. a tanácskozáson részt-
vett erdei lászlóné, a hazafias népfront országos tanácsának al-
elnöke, orosz ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, dr. fek-
szi istván, a megyei tanács vb. elnöke és dr. dobi ferenc, a
medosz titkára.

a mozgalom négyéves munkájáról koncz károly megyei titkár
számolt be. részletesen foglalkozott a megye társadalmi, gaz-
dasági és kulturális életében bekövetkezett kedvező változások-
kal, és hangsúlyozta, hogy a népfrontbizottságok is hozzájárultak
az elért eredményekhez. a mozgalom szerepe az elmúlt években to-
vább fokozódott, s az élet minden területére kiterjedt. a népfront
fő figyelmét - a megye jellegének megfelelően - elsősorban a fa-
lura, a tsz-ekre és tszcsékre irányította. az új termelési eljá-
rások ismertetése és népszerűsítése céljából - más szervekkel
együtt - a bemutató előadások, tapasztalatcserék egész sorát
rendezték. a népfrontbizottságok segítették a szakemberképzést,
a szakkörök munkáját, s ennek eredményeként a megyében több mint
hatezer tsz-tag tett szakmunkásvizsgát. hagyományos és jó ered-
ményeket hozó munkaterülete a népfrontbizottságoknak a közhasznu
munkák szervezése. a megye lakossága négy év alatt mintegy 45
millió forint értékű társadalmi munkát végzett.

a beszámolót követő vitában felszólalt erdei lászlóné,
a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke is.

a küldöttértekezleten megválasztották a 82 tagu megyei bi-
zottságot, annak 16 tagu elnökségét, valamint az országos
kongresszus 45 megyei küldöttét. a hazafias népfront szabolcs-
szatmár megyei bizottságának elnöke dr. p.szabó gyula, titkára
pedig ismét koncz károly lett./mti/

19.32/lm

- 50 -

10°f

bb 78. a jugoszláv néphadsereg

k vt/tr szb la

1968. március 19.

művészegyüttesének vezető karnagya, angel surev budapesti ven-
dégszereplésének viszonzásaként görgei györgy karmester belgrád-
ban nagysikerű csajkovszkij-koncerten vezényelte a jugoszláv
néphadsereg szimfónikus zenekarát. a hangverseny műsorában dejan
bravnicar neves ljubjanai hegedűművész is közreműködött. /mti/

..-

bb 79. kétezredik hangverseny

k ol/gg-ju zs la

1968. március 19.

szendrey-karper lászló gitárművész kedden egész estét betöltő
műsort adott a zenekakadémián. a koncert a bel- és külföldi ze-
nei életben egyaránt ismert művész 2000-ik hangversenye volt. az
est tetszéssel fogadott műsorán a hangszer modern spanyol irodal-
mának virtóuz számai, valamint bartóknak és farkas ferencnek az
előadó által feldolgozott művei szerepeltek./-mti/

..-

20/40/ju

21-

fr

-51-

bb 30. a prágai nemzeti színház nagyszerű vendégjátéka
budapesten

t fe/tr-uz la

1968. március 19.

a nagymultu prágai nemzeti színház kedden este nagyszerű előadásban mutatkozott be a magyar főváros közönségének. a budapesti nemzeti színház közönsége kiváló művészek előadásában élvezhette a cepek fivéreik „a rovarok életéből,” című keserű komédiáját. az 1922-ben írt darabot miroslav machacsek rendező új és eredeti felfogásban állította színpadra. a szatirikus parabolát ebben a rendezésben zene és dalok gazdagítják. kiegészíti ezt a ismert színpadi képzőművész, a világhírnő josef svoboda nagyszerű díszlete.

a közönség, amelynek sorában helyet foglalt molnár jános művelődésiügyi miniszterhelyettes, szilágyi béta külügyminiszterhelyettes, hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese - hosszantartó tapssal jutalmazta a prágai színészek kiváló előadását. jelen volt josef pucsik, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete, továbbá a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja./mti/

20.44/lm

21⁰⁰

- 52 -

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. március 20.

bb 1. alapítvány hegedűkből - örökös: a liszt ferenc zeneművészeti főiskola

i ol/gk-ju zs la

1968. március 20.

az ország egyik legidősebb hegedűműve, a 86 éves hidy lászló, a napokban alapítványi szerződést kötött a liszt ferenc zeneművészeti főiskolával. a mester 15 darab saját készítésű vonóhangszert ajándékozott a nagymultu tanintézetnek, azzal a meghagyással, hogy azokkal mint hangszeralapítvánnyal bánják. az alapító úgy rendelkezett, hogy a hangszereket a zeneművészeti főiskola vezetői - megítélésük szerint - a hegedű tanszak arra legérdemesebb és leginkább rászoruló hallgatóinak, illetve művészeknek ingyenes használatába adják. az ajándékozott értékes hangszerek között van egy ugynevezett preparált svéd fából készült hegedű, amelyet hidy lászló az általa ismert svéd eljárással antikká „örögbitett,” a hangszer vegyi eljárásnak alávett fája „ily módon olyan hangzást produkál, mint a 100-150 éves régi mesterhegedűk.

egyébként nem ez volt az első eset, hogy megajándékozták a zeneművészeti főiskolát; a főiskola örökölte például a weiner-nagyatékot is. az 1960-ban elhunyt zeneszerző vagyonát testvéreinek leányára, weiner katóra hagyta, aki 1966-ban elhalálozott, s az egész weiner-örökséget a főiskolára hagyományozta. a készpénz és ingóságok kivül a főiskolára hagyta a szerzői jogokat és jogdíjakat is, azzal a kikötéssel, hogy a készpénzt bankban helyezék el, s az utána járó kamatokat az évenként weiner leó emlékére meghirdetett zenei versenyek helyezettjeinek jutalmazására, a szerző emlékének ápolására - ezen belül a weiner emlékszoba gondozására - valamint a zeneszerző egyik rokonának juttatott életjáradékra használják fel.

az elmúlt évben new yorkban elhunyt szirmai albert is megemlékezett végrendeletében a budapesti zeneművészeti főiskoláról: négyezer dollárt hagyományozott az intézménynek, amelynek ugyan-csak a kamatai használhatók fel a legtehetségesebb és leginkább rászoruló végzős zeneszerző növendékek jutalmazására./mti/

- -

- 1 -